

De vijfde deur

Wismar in het jaar 1391

Hoofdstuk 1

Een schreeuw. Een oorverdovende schreeuw. "Oh, mijn hemel," siste Peter vol afschuw, "alsjeblieft, wees stil ..., wees stil! Ze zullen ons horen en pakken, ... alsjeblieft!" smeekte hij. Hugo schreeuwde iets zachter, hij jankte en voelde iets onder zijn voet, "Wat was dat?" Er zat iets walgelijks vast onder zijn leerachtige schoen. "Wat is het, Peter...? Hugo's adem stokte, "Ik..." hij hapte nog steeds naar adem, "...ik ben ergens over gestruikeld," hijgde hij. Peter hield de lantaarn tegen Hugo's benen en zag bloed druppelen uit gebarsten korsten en een rat liggen, half weggeblazen. Hij hoopte dat die al eerder dood was geweest en dat Hugo hem niet had doodgeschoot. Maar natuurlijk was dat wel zo: Hugo was zwaar, maar niet zo zwaar. De rat was helemaal verpletterd, maar niet door één schop. Peter voelde zich ziek. Hij was zo opgewonden geweest sinds ze het tunnelsysteem onder de Hanzestad waren ingegaan, dat hij de stank in de tunnel niet eens had opgemerkt. Toen hij echter naar de rat keek, realiseerde hij zich de stank. De tunnel was een geavanceerd systeem onder de Hanzestad Wismar. Het bestond eigenlijk uit verschillende kleine, geheime doorgangen door talloze kelders. Bijna elk huis op het marktplein, elke ambachtsman, elke handel had een kelder. De monniken van het Franciscaner klooster, het zogenaamde Grijs Klooster, hadden samen met de Dominicaner monniken van het Zwarte Klooster gedurende vele maanden van donkere nachten een geheime verbinding aangelegd onder het marktplein van Wismar tussen de kloostergebouwen. Elke kelder was heimelijk en onmerkbaar verkleind en er waren smalle gangen gebouwd. Sommige gangen waren echter in niemandsland terechtgekomen omdat de grond te modderig was of de kelder te veel door de bewoners was gebruikt. Niemand mocht iets weten over de ondergrondse gangen en iedereen die er achter kwam, moest op zijn leven zweren dat hij zijn kennis geheim zou houden. Peter dacht daaraan. Het rook er vreselijk naar verval, schimmel en beerput. De gangen zaten vol ongedierte, zittend in de kieren van het vochtige metselwerk. De ratten verdwenen zodra ze de jongens opmerkten, maar de kruipende insecten werden verpletterd onder de trappen van het tweetal. Hugo snikte en keek naar zijn pijnlijke been, maar naar de wond kijken maakte het er niet beter op. Hij voelde zich duizelig en misselijk: "Misschien heb ik 's middags te veel bier gedronken," dacht hij en zijn maag draaide zich om. Wat erin had gezeten lag nu naast hem, hij had zich nog maar net opzij kunnen draaien. "Jezus!" kreunde Peter, terwijl hij zijn mond en neus met beide handen bedekte. Hij vocht nog steeds tegen zijn eigen misselijkheid. Hugo veegde zijn mond af, haalde twee keer diep adem en keek naar zijn rechterbeen, waarop de dikke korst alweer opengebarsten was. Het was gewoon vervloekt, de wond zou niet genezen. Er vormde zich al pus aan de randen van de wond. Hugo was de zoon van een meesterbrouwer in Wismar. Er was altijd veel te doen in de brouwerij en Hugo en zijn broers en zussen moesten veel helpen. Iets meer dan twee weken geleden wilde hij de ketels in de kelder schrobben, maar hij struikelde over de trap en stootte zijn knie. Omdat hij en zijn broers en zussen voortdurend van het bier proefden, was hij wankelend en wankel geweest. De trap had hiervan geprofiteerd en hem pijnlijk laten vallen. Het was niet ongevoel dat hij struikelde over alles in het huis, de haven of de stad dat niet was opgeruimd. Hij lette vaak niet op. "Hugo," mopperde Peter, "waarom moet je altijd zoveel

bier drinken?” Peter moest een lach onderdrukken toen hij Hugo zo zag staan: hij leek geen vijftien jaar oud, eerder vijf. “Je bent altijd zo dronken, je drinkt te veel bier. Daar moet je mee ophouden.” “Ik kan er niets aan doen,” antwoordde Hugo. Nu moest hij ook grijnzen. “Er is niets anders in onze brouwerij en bier smaakt beter dan water.” Hij keek Peter smekend aan en vroeg, terwijl hij naar beneden wees: “Ze was toch al dood?” Beide jongens keken naar beneden en keken naar de levenloze rat, of liever naar wat ervan over was. Ze dachten na en als uit dezelfde mond zeiden ze: “Ja,” en knikten met hun hoofd. Ze barstten in lachen uit. “Je kunt wel beter uitkijken waar je stapt.” Ze bevonden zich in bijna complete duisternis en voelden langzaam hun weg in het zwakke licht van de lantaarn. Hun lantaarn stond op het punt om uit te gaan en de gangen onder de stad Wismar waren smal en oneffen.

De twee jongens waren hier omdat ze een klus te klaren hadden. Ze rolden elk een vat bier voor zich uit. Peter maar met één hand. Hij was de oudste van de twee, bijna 16 jaar oud, en had de klus aangenomen. Ze hadden de biervaten gekregen van de Franciscaner monniken in het Grijze Klooster. Het was nu hun taak om de vaten door de gangen naar de Zwarte Broeders te smokkelen. Het was de Dominicanen in het Zwarte Klooster verboden om bier te brouwen. De franciscanen wilden douanerechten en boetes vermijden door het bier onder de stad te vervoeren. Beide kloosters wisselden bier en andere goederen uit via deze routes zonder dat de toezichthouders het merkten. De jongens moesten drie shilling per vat betaald krijgen. Ze hadden gedacht dat het een gemakkelijke taak zou zijn, omdat ze eigenlijk heel goed de weg wisten, maar alleen in de stad. De jongens hadden echter geen weet van een systeem van ondergrondse gangen, dus er was niet slechts één gang onder het marktplein van de Hanzestad Wismar, zoals ze ten onrechte hadden aangenomen. Helaas realiseerden ze zich nu dat ze de weg kwijt waren. De grond was modderig, deels bezaaid met schelpen en op sommige plaatsen met diepe plassen. Hugo's been deed erg pijn. Zijn gewonde knie had de rand van de ton zwaar geraakt toen hij op de rat stapte en uitgleed. Nu bloedde het weer uit de kapotte korst en druppelde het op zijn schoen. Hij knarste met zijn tanden en zo rolden ze verder met de vaten, ook al wisten ze niet waar ze zouden uitkomen. De tunnel moest ergens naartoe leiden. Peter stopte abrupt. “Daar, kijk!” Hij wees met zijn wijsvinger naar voren voordat hij zich op de grond liet vallen. “Hugo!” kreunde hij, “let nog eens op!” “Sorry,” stamelde Hugo en hielp Peter overeind. Bij de abrupte stop was hij natuurlijk gestopt om te kijken waar Peter heen wees, maar zijn loop was verder gerold - recht in Peters benen. Ze herkenden een licht. Dat moest het einde van de tunnel zijn! Ze rolden nog een stukje verder en zetten toen de vaten verticaal neer. Onzeker liepen ze langzaam verder, hopen dat ze nu het andere klooster hadden bereikt.

“Stil,” fluisterde Peter, ‘geen geluid!’ en bracht zijn wijsvinger waarschuwend naar zijn lippen. Hugo bukte en trok meteen zijn schouders achter in zijn nek op, alsof zijn houding hem heel stil zou maken. “Ze mogen ons niet betrappen, anders loopt het slecht af voor ons allebei,” fluisterde Peter gespannen. Ze kropen zo stil mogelijk naar voren. Het licht werd steeds feller, maar ook de stank was ondraaglijk geworden. Al snel hoorden ze stemmen en gemompel en heel zacht, gedempt gejammer. Was dit het klooster? Er waren duidelijk mensen. Sommigen huilden zachtjes. In een kleine nis ontbraken een paar bakstenen en de jongens konden er doorheen kijken. Er stonden bedden in de kamer, omringd door bakstenen, en er lagen mensen met ingezwachtelde ledematen in de bedden. Peter en Hugo realiseerden zich dat ze in een ziekenzaal waren aangekomen.

Sommige zieke mensen sliepen, anderen staarden naar het plafond. Het rook er naar ziekte en dood. Ze werden verzorgd door een verpleegster die heen en weer ijsbeerde en veel te doen had. Ze had doeken over haar mond, een toga aan en een pet op haar hoofd. De stank was ondraaglijk. Het rook naar schimmel en vochtige aarde en zoet, op de een of andere manier naar stervende mensen. De jongens kropen geschokt verder. Ze hadden geweten dat er ziekenhuisafdelingen in Wismar waren, maar ze hadden zich niet gerealiseerd dat het mogelijk was om daar door de tunnel te komen. Ze keken rustig rond. Er was een houten deur die half openstond. Misschien waren hier monniken die het bier nu van hen konden afpakken. Peter hoopte het zo erg, hij wilde hier gewoon weg. Maar behalve de verzorger zagen ze niemand. De stank was zo verschrikkelijk. Peter keek zoekend om zich heen en schrok zich ineens dood toen hij in wijd opengesperde ogen keek. Het was een man die hem met grote ogen aanstaarde en me de adem benam. De man wilde schreeuwen, maar het enige wat eruit kwam was een piepend geluid. Hugo schrok, zag hetzelfde en sloeg zijn hand over zijn mond.

Hij greep Peters shirt en probeerde hem weg te trekken. Maar het was te laat. De man probeerde overeind te komen, maar dat lukte niet en piepte opnieuw, veel harder deze keer, wat natuurlijk de aandacht van de verpleegster trok. Ze begreep het meteen en volgde de ontzette blik op het gezicht van de man, dat onder de pokken zat. Ze was helemaal geschrokken toen ze de kinderen hier zag, liep op hen af en vroeg streng op fluisterton: "Wat doen jullie hier? Zijn jullie gek? Hoe zijn jullie hier gekomen? Hebben de Franciscanen jullie gestuurd? Weet iemand anders de weg?" Hugo en Peter wilden antwoorden, telkens haalden ze adem om iets te zeggen, maar ze kregen er geen woord tussen. "De route is geheim," ging ze verwoed verder, "je mag het aan niemand vertellen. Aan niemand, begrijp je!" Ze vroeg nadrukkelijk: "Wat doe jij hier?" Hugo jankte, hij voelde zich weer duizelig van alle woorden en hield zich vast aan Peter. Hij wist niet wat hij moest doen, hij keek haar aan maar fluisterde geen woord. Hij slikte en zei zachtjes: "Mijn vriend bloedt, hij heeft hulp nodig". Hij kon niets anders bedenken om te zeggen. "Gelukkig," dacht hij, "heeft Hugo zijn knie gekneusd." Nu hadden ze een excuus dat niet eens gelogen was. De verpleegster kwam dichtbij en boog zich voorover zodat ze het beter kon zien, en Hugo stak zijn been naar haar uit. Ze keek ernaar, fronste en schudde bijna onmerkbaar haar hoofd. Dat was alles wat ze konden zien, want ze had de doek over haar mond. "Wacht hier," zei ze, "ik ben zo terug."

Een paar minuten later kwam ze terug met verschillende doeken en een klein flesje. Ze vroeg Hugo om te gaan zitten en wees naar een kleine stoel naast een bed. In het bed lag een jonge vrouw. Ze sliep en had bulten en bobbelen over haar hele lichaam, sommige bedekt met vochtige doeken. "Het is waarschijnlijk lepra," dacht Hugo, hij had deze ziekte nog nooit gezien, maar zo hadden mensen hem erover verteld. Hij wilde niet in die stoel zitten, dus stak hij zijn been door de houten deur naar haar uit en klampte zich aan Peter vast. De verpleegster keek geërgerd en staarde hard in Hugo's ogen, waarna ze hoorbaar kreunde en neerknielde. Ze opende het bruine flesje, drenkte een kompres van een opgevouwen doek in een gele vloeistof en wikkelde het vochtige kompres met een andere doek om zijn been. Daarna maakte ze zijn huid rondom het verband schoon om te zien of hij nog andere verwondingen had. Toen stak ze de fles naar hen beiden uit en toen Hugo noch Peter hem pakte, pakte ze Hugo's hand en duwde de fles erin. Ze hield zijn hand stevig vast, trok hem dicht tegen zich aan en keek hem strak in de ogen. Hugo bevroor en verzette zich niet. Ze zei: "Je vergeet meteen wat je hier gezien hebt. Dit is niet voor

kinderen.” “Wat voor kinderen,” dacht Peter, ‘ik zie hier geen kinderen,’ en keek naar Hugo, die voor haar stond, vol ontzag en onderdanig tegelijk. Hugo was duidelijk bang. “En alsjeblieft,” ging ze verder, “je mag niemand vertellen over deze geheime gang. Beloof het me! Alleen de monniken weten van het pad onder de stad, ze komen hier vaak helpen en brengen schone doeken, kruiden en helende pasta's mee. Soms brengen ze ons warm eten en warme dranken en...” Plotseling stopte ze en luisterde alsof ze deze monniken verwachtte. Maar het geluid kwam uit de ziekenkamer, althans dat dacht ze. Peter en Hugo werden onrustig. Ze ging de kamer in en keek rond. Ze luisterde opnieuw. De geluiden waren anders dan ze gewend was. Gejammer en gehuil, dat wist de verpleegster maar al te goed. De patiënten waren allemaal verrassend stil vandaag. Ze hoorde stemmen en voetstappen. “Snel,” zei ze verwoed. “Pas op en verstop je,” ze rende naar achteren, pakte een laken en beval de jongens op strenge toon om de vaten aan de kant te zetten en te bedekken met het laken. Peter zag de bloederige vlekken en besepte hoe vies het laken was. De twee moesten zich achter de vaten verstoppen. Nog geen seconde later flikkerde er licht in de gang waar de jongens vandaan waren gekomen. Twee mensen kwamen de hoek om. Je kon ze nu zien. Ze hadden sjaals over hun mond en hun kappen laag over hun gezicht getrokken. Twee monniken. Ze droegen kruiken, één in elke hand, en een zak die ze bij elkaar sleepten. Het rook er heerlijk naar kruiden. Op hun rug droegen ze opgerolde lappen stof, elk met touwen om hun schouders gebonden. De monniken gingen naar de zuster en gaven haar de spullen. Ze bedankte hen en ze gingen terug, maar niet voordat ze in de stapel vuile was in de donkere hoek hadden gekeken. De ene monnik spreidde een laken uit en de andere legde een stapel vuile was in het midden. Beiden pakte rechts en links een hoek en draaiden het laken snel en behendig een paar keer om. Alles gebeurde in een flits, routinematig en zonder woorden. Het duurde even voordat de lichtkegel van de twee figuren met een vuile waszak op hun rug niet meer te zien was. Toen gebaarde de verpleegster aan de jongens dat ze naar buiten mochten komen. Ze was opgelucht dat de monniken haast hadden gehad en het doek over de vaten niet hadden gezien. Ze nam Peter en Hugo bij de hand en vroeg hen nogmaals: “Beloof me alsjeblieft dat jullie de doorgang niet verklappen”. Peter voelde zich misselijk als hij die zin nog een keer hoorde. De jongens beloofden dat ze het natuurlijk niet zouden doorvertellen, ze konden allebei zonder deze moeite. Ze bedankten haar en wilden net weggaan toen Peter zich halverwege omdraaide. “Maria?” De verpleegster schrok en draaide zich naar hem toe. Hij keek de verpleegster in de ogen. Hij wist niet waarvandaan, maar hij herkende haar en nu wist hij dat hij gelijk had. Hij verzamelde al zijn moed en vroeg haar: “Maria? Dat ben jij toch? Jij bent toch de vriendin van Georg, de broer van Alva?” Ze ontspande zich en moest glimlachen. Je kon het zien aan de kleine rimpeltjes in haar ooghoeken. “Ja,” en na een korte pauze, “je bent nogal oplettend, je herkende me. Ken je hem? Georg, bedoel ik?” Peter lachte en was blij, hij was zelfs een beetje trots. “Nou, ... een beetje, Alva is onze vriend,” zei hij. Daarna bedankte hij haar nogmaals. Ze reikte naar de deur. “Jongens, dit...” en ze wees naar de kelder met de zieken, “...dit zijn geen melaatsen. Ik neem het jullie niet kwalijk dat jullie dat denken. Ik zie het aan de afschuw en angst op jullie gezichten. Ze zijn niet besmettelijk, het zijn meestal slachtoffers van ongelukken.” Ze wees om zich heen: “Mensen die overreden zijn door een paardenkar, zwaar gewond zijn geraakt tijdens het werken op het land of slachtoffers van aanslagen. We verbergen ze hier omdat velen daarboven,” en ze wees minachtend naar het plafond, “geloven dat ze besmettelijke ziektes hebben of zelfs lepra of de pest. We

verzorgen ze, verplegen ze en de meesten herstellen zelfs volledig. Het meisje hier werd zwaar mishandeld door haar man kort na haar huwelijk, ze heeft blauwe plekken en open wonden.” Ze wees naar de slapende jonge vrouw op wiens stoel Hugo eerst moest gaan zitten. Met al die open wonden was het makkelijk om te denken dat ze lepra had. Maria ging verder: “Ze zouden haar opsluiten of isoleren tot ze stierf omdat ze zouden kunnen denken dat ze een besmettelijke ziekte had. Ze is net 17 geworden.” “Een beetje ouder dan ik,” dacht Peter. Hij schaamde zich en keek naar Hugo. Die stond erbij alsof hij een standje kreeg van zijn moeder. “We zijn hier niet besmettelijk.” “En de stank van de dood?” vroeg Hugo, haar niet echt vertrouwend. Ze pakte een olielamp die naast een bed stond en gebaarde kalm naar een donker, zwart hoekje naast de deur. Ze scheen het licht naar binnen. Een enorme stapel vuile was onthulde zich aan hen. Vervuilde lakens, kleren met opgedroogd bloed en andere uitwerpselen, dode ratten en, jawel, een half ontbonden been. Nu realiseerden de jongens zich iets, en de stank werd nog ondraaglijker voor hen bij de aanblik. “We kunnen de was niet bijhouden,” verontschuldigde Maria zich. Toen draaide ze zich uitgeput om en wilde weggaan, naar de deur reikend. Peter reikte naar haar, maar kreeg haar niet te pakken. Hij riep: “Maria,” ze liep door de kleine stenen boog en stond op het punt de deur te sluiten. “Wacht,” riep Peter opnieuw. Nu keek ze geërgerd: “Wat is er nog meer, ik moet naar binnen en verder met mijn werk.” “Hoe weten we of we in de juiste gang zijn? We moeten naar het Zwarte Klooster, het bier hier afleveren...”, hij wees naar de twee vaten, “...afleveren.” Maria keek naar de houten vaten en dacht na. Achter haar schreeuwde een vrouw, ze had verschrikkelijke pijn. Maria huiverde en wilde weggaan, maar Peter hield haar tegen. “Waarom?” smeekte hij. Maria dacht even na en zei: “Ik denk dat ik gehoord heb...” mijmerde ze, in gedachten verzonken, “... dat er in sommige gangen was op de muren zit. Teken en gemaakt van kaarsvet. Als je deze doorgang gevonden hebt, volg je gewoon de tekens van was, die dezelfde kleur hebben, altijd aan de rechterkant van de muren. Vanuit beide kloosters gezien, zou het kaarsvet altijd aan de rechterkant moeten zitten, maar in verschillende kleuren.” Juist, altijd juist, onthield Hugo.

Nadenkend stopte hij zijn bruine flesje in zijn kiel. “Ik weet niet zeker of het waar is, maar dat is wat ik heb gehoord.” riep de vrouw weer, Maria stond in de boog van de houten deur, ze was diep in gedachten en rukte zich toen abrupt los. “Veel geluk!” riep ze over haar schouder naar hen, waarna ze de kleine houten deur achter zich sloot, om hem vervolgens weer op een kiertje te openen, precies zoals de jongens hem hadden aangetroffen toen ze aankwamen. Waarschijnlijk deed ze dit zodat de Franciscaner monniken de juiste gang konden vinden bij het licht van de olielamp. Hugo en Peter paken hun vaten, kantelden ze op hun zij en rolden ze onhandig over de vochtige, modderige grond. Ze verdwenen weer in de duisternis - ergens onder de huizen of op het stadsplein. Peter vroeg zich af of er onder het huis waar hij met zijn familie woonde ook zo'n gang was. Opeens stopte Hugo, hinkte terug naar het ziekenhuis en haalde een laken uit de stapel vuile was, rolde het voorzichtig op en stopte het voor zijn buik in zijn shirt. Peter vroeg zich af wat dat te betekenen had, maar zei niets. Beide jongens baanden zich langzaam een weg terug, zich afvragend wat ze nu moesten doen. Hugo liep mank, Peter liep achter hem en zag de pijn van zijn vriend. “Stop even,” zei hij uiteindelijk. “Ik denk dat het een beter idee is om de vaten ergens in de gang te verstoppen, want die avond kunnen we de opdracht niet afmaken.” Hugo ademde luid uit. Hij kreunde van bevrijding. “Goed idee!” Hugo was blij, hij was uitgeput, koud en dorstig. Door wat ze net hadden

meegemaakt was hij helemaal uitgedroogd. Ze rolden nog wat verder tot ze bij een splitsing kwamen en de muren van dichterbij bekeken. Er zaten inderdaad sporen van was op de muren. Maria had gelijk. Om de paar meter waren er met een kaars wassporen op de muren gedrukt, kleine ronde vlekken. Aan de linkerkant grote, zwarte vlekken en aan de rechterkant kleinere, witte vlekken. Je kon ze natuurlijk precies herkennen als je wist waar je naar zocht.

Peter grijnsde. "Daar verstoppen we de vaten in de alkoof." Hij wees naar een donkere plek in de muur. Hugo stemde in. Hij bevochtigde zijn droge lippen met zijn tong en was blij dat hij geen vaten meer hoefde te rollen. Peter voelde met hem mee. "Maar je moet het nog even volhouden," zei hij en toen zetten ze de biervaten in een hoek neer, in de hoop dat niemand ze zou ontdekken. Hugo haalde het laken tevoorschijn en bedekte de vaten ermee. Daarna liepen ze terug naar de ingang van het grijze klooster. Hugo mijmerde: "We moeten echt iets bedenken. Als de monniken merken dat we het niet gehaald hebben, krijgen we nooit meer werk van ze." "We redden het wel," zei Peter, "ik heb al een idee. Maar we hebben Alva nodig om het te doen. Ze moet ons helpen. Laten we naar de haven gaan en kijken of we haar kunnen vinden." Het was een mooie nazomeravond en Alva was nergens te bekennen. Hugo en Peter besloten op de kratten te gaan zitten om op haar te wachten.

Ze zou zeker komen opdagen vanavond. Ze stonken verschrikkelijk en Peter hoopte dat de geur verdwenen zou zijn voordat ze thuiskwamen. Er was veel te doen in de haven. Veel koggen lagen aan de kade, wachtend om geladen of gelost te worden. Er lagen kleine zeilboten en zelfs een hulk. Er waren nog veel mensen aan het werk, vaten rollend, zakken dragend en kratten stapelend. Sinds Wismar lid was geworden van de Hanze, had de stad zich goed ontwikkeld. Het verbond maakte de kooplieden rijk, gelukkig en tevreden. Rijke mensen waren vrijgevig en zo konden zelfs de armsten enige hoop koesteren. Er was werk voor iedereen die wilde en kon werken. De ondergaande zon scheen nog steeds sterk in hun gezicht, de meeuwen krijsten, het rook naar teer en vers hout. En naar gerookte vis. Hugo stond plotseling op en vroeg aan Peter: "Heb jij ook zo'n dorst?" Peter grijnsde alleen maar. Toen rende Hugo weg. Hij rende van de haven langs het geplaveide straatje door de waterpoort, recht naar de brouwerij van zijn vader. Hij ging de kelder binnen via een achterdeur, pakte twee kleine kannen en vulde ze uit een groot vat. Daarna liep hij langzaam de trap op, keek of niemand hem in de gaten hield en liep terug. Bij de waterpoort liep hij nog langzamer en onschuldiger langs de twee poortwachters, terug naar Peter. Ze dronken allebei met smaak en wachtten op Alva. Alva had een drukke dag gehad. Ze had de hele dag met haar vriend Helmke op de markt doorgebracht. Ze was echter niet uitgeput van al het lichamelijke werk, al het geschreeuw en de drukte van alle mensen, zoals Helmke. In feite zat Alva de hele dag maar wat te piekeren. Er was iets vreselijks gebeurd. Alva kon het nog steeds niet geloven. Drie dagen geleden was haar lieve moeder doodgefallen. Ze had in de steenfabriek gewerkt om in te vallen voor een knecht die diezelfde dag zijn enkel had verstuikt. Terwijl ze ladders en steigers beklom om stenen en een kan water naar de top van de Sint-Niklaastoren te dragen, brak ze door een plank en viel ze dood neer. Nu was ze dood en Alva was alleen met haar broer Georg. De eenzaamheid knaagde aan haar als ratten aan kaas. In de

veiligheid van de Hanzestad had haar moeder haar twee overgebleven kinderen alleen opgevoed; al Alva's andere broers en zussen waren al gestorven door ziekte of zwakte. Er was geen vader. Alva vermoedde echter dat haar moeder nog steeds veel van hem hield en had iedere keer excuses gezocht als Alva haar moeder hardnekkig naar haar vader had gevraagd. Alva was er vrij zeker van dat hij er was. Haar moeder vond het echter te gevaarlijk voor Alva om het te vroeg te weten. Op een dag spraken ze af dat op Alva's 15e verjaardag het geheim van haar vader zou worden onthuld. Hoewel het een heel klein gezin was, hadden ze het goed. Ze hadden weinig te eten, maar niemand leed honger. Alva wist niet waar het geld vandaan kwam om rond te komen.

Iedereen had een of meer baantjes, maar ze verdienden eigenlijk niet veel geld. Alva hielp Helmke op de markt. Helmke was heel erg oud. Ze had al heel lang dit kleine plekje op het marktplein in Wismar en verkocht of verhandelde goederen. Iedereen hier kende Helmke. Ze is er altijd geweest en heeft vele levens in Wismar begeleid. Ze hoorde net zo bij het marktplein als het douaneteken op het stadhuis. Ze was waarschijnlijk de oudste in en rond Wismar in die tijd en genoot privileges die niemand anders had. Sommige inwoners hadden het gerucht dat ze een pact had gesloten met rovers uit de stad. Ze werd bijvoorbeeld niet gecontroleerd door het stadsbestuur zoals alle andere kooplieden en ze hoefde geen belasting te betalen. Ze bood haar klanten meestal restgoederen van andere kooplieden aan. Bijvoorbeeld huiden die geen deel uitmaakten van de goede reputatie van de leerlooiers, of kaarsen die een beetje krom waren omdat een leerling erop had geoefend. Allemaal dingen die een handelaar niet meer kon verkopen of wilde hebben. Ze verdiende weinig geld en verhandelde essentiële zaken zoals brood, melk en keramiek meestal voor het fruit en de groenten die ze in haar kleine tuin verbouwde. Nu, in de nazomer, waren het haar eigen appels, pompoenen en aardappelen. Op sommige dagen kwamen er ook andere groenten en fruit bij. Helmke had een kleine tuin waar haar huisje stond en waar ze haar felbegeerde fruitspreads maakte. Het lag buiten de stadsmuren. Ze moest ervoor zorgen dat ze de Hanzestad 's avonds op tijd verliet, voordat de stadspoorten sloten, zodat ze niet op straat in Wismar hoefde te slapen. Het houten huisje waarin ze woonde had een rieten dak en bestond eigenlijk maar uit één kamer. Er stond een bed, een plank, dozen voor haar kleren en dekens. Er stond ook een tafel bij het grote en enige raam. In de vloer tegen de lemen muur was een kleine kookplaats ingericht. Dat was echt geweldig, want de meeste kookplaatsen van de inwoners van de Hanzestad bevonden zich buiten het gebouw vanwege het brandgevaar. Erboven hingen kookpotten en keukengerei. Ze gebruikte een houten kist om op te zitten. Alva hield van Helmke's huis. Het was het gezelligste huis waar ze ooit was geweest. Buiten stond een grote houten kist aan het huis vast. Daarin leefden vijf kippen. Ze hadden een kleine ren en in de herfst, toen Helmke's kool was omheind, mochten de kippen door de hele tuin rennen. Ze bemestten de tuin en hielden ongedierte op afstand. Elke ochtend vulde Helmke het karretje met goederen, manden en dozen en trok het moeizaam naar de markt. Ze was echt heel oud, maar ze had wilskracht en taaie, goed getrainde spieren. Elke ochtend stond ze stipt op tijd voor de stadspoort van Schwerin en wachtte om binnengelaten te worden. Alva hielp haar zo vaak ze kon met het werk. Ze zaaiden samen in de lente, wieden de tuin, sneden kruiden om te drogen en kookten jam en koolsoepen, die Helmke dan verkocht op het marktplein naast het stadhuis. In de winter, toen het kleine fornuis het huis niet meer kon verwarmen, slachtte Helmke geleidelijk haar kippen en verhuisde ze tijdelijk naar het armenhuis in de Lübschestraße, in het centrum van de Hanzestad.

Helmke voelde zich vandaag niet zo goed. Ze hoestte en was zwakker dan normaal. Al het fysieke werk eiste zijn tol. Alva was bang dat Helmke uiteindelijk te oud zou worden voor de marktkraam en op een dag niet meer zou komen. Ondanks haar leeftijd was Helmke haar beste vriendin. Ze was als een oma die Alva nooit had gehad. Bijna al Alva's familieleden, inclusief Helmke's familie, waren bezweken aan de grote pestepidemie in de Hanzestad Wismar en omgeving, 41 jaar geleden, in 1350. Nu maakte Alva zich grote zorgen. Als Helmke er niet meer was, had ze niemand meer, alleen haar broer Georg, die twee jaar ouder was dan zij.

Hij werkte als nachtwaker of bewaker bij de stadspoort, afhankelijk van waar hij nodig was. Hij was altijd thuis als Alva op de markt was of op een andere manier werk zocht. Overdag sliep hij. En 's avonds, als Alva moe en uitgeput thuiskwam, was hij meestal al weg. Ze deelden een kleine kamer in de oude stad, aan de rand. Ze woonden in een groot, mooi herenhuis met drie verdiepingen in een kleine kamer onder het dak. Georg had al heel lang een vriendin, Maria. Zij had ook verschillende banen. Georg en zij hadden nauwelijks tijd voor elkaar. Het feit dat Georg er nooit was als Alva thuis was, versterkte haar eenzaamheid sinds haar moeder was overleden. Vandaag op de markt, toen ze samen met Helmke appels aan het verkopen was, kwamen er twee dames naar de kraam. Alva ving een paar woorden op van de ene dame en haar meewarige blik op haar: "... het is jammer dat ze niet meer leeft."

Het meisje schrok en wist niet wat dat betekende. De andere dame zei niets, betaalde haar appels en keken allebei meewarig op Alva neer. Toen ze weggingen, voegde de ander eraan toe: "Ja, dat is jammer!" Alva begreep het niet. Wat betekenden de woorden en blikken? Ze was in de war. Helmke herkende de situatie, maar besloot zich er voorlopig niet mee te bemoeien. Alva kon de hele dag aan niets anders denken. Ze voelde zich melancholiek en verlamd; ze was liever dood dan verpletterd door dit gevoel. Ondertussen ging Helmke door met verkopen en handelen. "Au," riep Alva. Ze schrok op toen Helmke haar voor de tweede keer met zijn wandelstok in de rug porde. "Kom, we gaan naar huis," zei Helmke vermoeid. "Ik wil even gaan liggen." Alva stond op uit haar krat en keek verward de markt rond. Had ze de hele marktdag gemist? Ze was zo in gedachten verzonken dat ze nu pas de muzikanten opmerkte die aan het oefenen waren voor het stadhuis en de vele bedienden van de stad die slingers en kleurrijke vlaggen aan het ophangen waren. Veel mensen zongen liedjes en dansten erop. Het rook heerlijk naar aardappelsoep met spek. Hun magen knorden. De inwoners van de Hanzestad waren blij en vrolijk, alsof ze zich verheugden op een groot feest. Alva wist niet waar al die mensen vandaan waren gekomen. Het marktplein was versierd en opgefleurd alsof de Hanzestad een groot bezoek verwachtte. Alva krabde op haar achterhoofd en keek verbaasd neer op Helmke, die veel kleiner was dan zij. Helmke stapelde keramische schalen op elkaar en goot de overgebleven houten pinnen in haar doos, die ze gewoonlijk vulde met haar spullen. Ze zuchtte tevreden, overhandigde Alva een kleine zak aardappelen en glimlachte naar haar. "Alva, mijn lieve meisje. Ik weet dat je verdrietig bent en ik weet hoe je je voelt." Helmke had veel nare dingen meegemaakt in haar leven. "Laat het gevoel je niet overweldigen. Hoe langer je eraan toegeeft, hoe moeilijker het zal zijn om eruit te komen. Er zijn mensen die zich uiteindelijk van het leven hebben beroofd omdat ze vergaten dat ze eigenlijk nog leefden. Het is echt verschrikkelijk wat er is gebeurd en dat ze niet meer zal leven. Maar je kunt het je niet laten ontnemen. Geloof me, als er één deur dichtgaat, gaan er tegelijkertijd vijf nieuwe open. Ik kan het weten, ik ben al zo oud!" Ze grijnsde

tandeloos naar Alva. Ze ging voor Alva staan met haar armen uitgestrekt. "Haal diep adem, adem het leven en geluk in van alle mensen hier..." Ze trok met uitgestrekte armen een halve cirkel over het marktplein. "...en adem dan al dat vreselijke, bittere gevoel uit." Helmke omhelsde haar met alles wat ze had en kneep Alva zo stevig mogelijk. Alva glimlachte en streelde Helmke's rug. "Bedankt dat je er bent! En de vijf deuren gaan alleen open als er iets vreselijks gebeurt?" mijmerde het meisje. Helmke ontspande zich en dacht na. En na schijnbaar eindeloze ogenblikken fluisterde ze: "Ja. Helaas." Helmke schudde onmerkbaar zijn hoofd en ging verder met opruimen. "Alleen dan." Ze peinsde en sorteerde eieren in een mand gevuld met stro. "Ik kan niet wachten om te zien welke deur je neemt." Ze hoestte van de lichamelijke inspanning. Alva nam haar bij haar schouders en zette haar neer op de krat waar ze net zelf op had gezeten. Ze nam het werk over. "Eerst moet ik uitzoeken wie mijn vader is en waar ik hem kan vinden." Helmke schrok en kreeg een hevige hoestbui. Toen ze weer bij haar positieven was, vroeg ze: "Heeft je moeder je nog steeds niets verteld?" "Nee, weet jij iets over hem?". Helmke keek naar beneden en schudde krachtig haar hoofd. Terwijl de zon achter de hoge huizen op de markt verdween, gingen Helmke en Alva op weg naar huis. Alva was ongeduldig en in gedachten verzonken en liep haastig en met snelle passen. Helmke kon haar nauwelijks bijhouden. Toen ze bij de kleine houten hut aankwamen, begon Alva de kratten met nieuwe appels te vullen en de kar klaar te maken voor de nieuwe marktdag. Daarna nam ze afscheid van Helmke, die hoestend en buiten adem op haar bedje lag. Alva bracht haar wat fris, koel water en ging toen op weg naar de haven. Ze was woedend omdat ze de dames niet uit haar hoofd kreeg. Ze voelde zich echt niet lekker vandaag. Ze liep chagrijnig langs de mensen, steeds langs de stadsmuur. Bij het passeren van de vele kleine vissershutjes tegenover de stadshaven van Wismar lette ze niet op alle mensen, van wie velen opzij sprongen. Alva had geen zin om attent te zijn. Haar voetstappen deden zand en stof opwaaien en toen begon ze te rennen. Ze rende en rende, sprong over grote keien, over weilanden en op droog hooi. Eindelijk was ze waar ze wilde zijn. Ze stond op de kwelders, blootsvoets in het koele gras en keek over de baai naar de stadshaven aan de overkant. Ze ademde de zoute lucht in en proefde het zeewier. Ze ontspande zich in een oogwenk. Het was druk in de haven. Vervoerders uit naburige steden, uit Hornstorf of Schwerin, brachten goederen of haalden ze op. Sommige koggen zagen er gehavend uit, sommige werden hier aan deze kant, tegenover de haven, gerepareerd, maar de meeste werden geladen of gelost, veel kooplieden waren aan het onderhandelen en hun bedienden waren de goederen aan het sorteren en stapelen. Er waren veel piraten op de Oostzee en af en toe kwamen schepen niet terug of werden ze helemaal beschadigd teruggesleept naar de haven. Werfarbeiders werkten eraan, want ze moesten meteen weer zeewaardig worden gemaakt zodat ze snel weer konden uitvaren. Met een gefixeerde blik liep ze langs de werf, langs kooplieden, zeelieden, paardenkarren, enorme hoeveelheden goederen, planken en vaten, tot ze bij een landweggetje kwam. Rechts en links geurden de laatste wilde bloemen van het jaar, het hoge riet boog zich over het zeewater en wiegde in de lichte bries. De meeuwen cirkelden boven de Oostzee en haalden uit naar de vissers. De zon was warm en scheen nog steeds fel, ook al was het al nazomer. De eerste wilde ganzen kwamen vanuit het noordoosten over de baai van Wismar en kondigden langzaam de komst van de herfst aan. Alva zag ze al van verre en haar bloed begon te kloppen in haar aderen. Gelukzaligheid verspreidde zich door haar. Aangekomen bij haar boot, draaide Alva hem behendig in één keer om en duwde hem

naar het water. Ze zette de kleine mast op die ze altijd onder de omgekeerde boot hield en bevestigde het roerblad met de helmstok aan de achtersteven. Toen ze klaar was met optuigen en het zeil hoog aan de mast wapperde, duwde ze het kleine zeilbootje met al haar kracht van het weitje in het water, sprong er met een elegante sprong in, trok het zeil strak en wachtte opgewonden en vol verwachting op de rukwind die haar de zee in zou duwen. De golven schommelden en Alva redde zich goed. Ze keek naar het zeil en probeerde de boot in de wind te draaien door de helmstok te bewegen. Er was vandaag weinig wind. Op het water zijn kalmeerde haar. Ze ademde diep in en uit, dacht aan Helmkes woorden, sloot haar ogen en genoot van de warme zon op haar rug. Toen voelde ze de boot omhoog gaan en de bries, die zich meteen ontwikkelde tot een stevige vlaag. Ze trok het zeil wat strakker, het gleed door het blok van de mast en toen voelde ze de wind echt in het zeil grijpen. Met haar ogen dicht voelde ze hoe de wind grip kreeg op de boot en hem met een klein rukje optilde, waardoor hij meteen snelheid maakte. Ze zeilde. Ze zeilde langs de kleine kust, langs de weilanden met spelende kinderen, de vissers die hun netten uitzetten en de vrouwen die de netten schoonmaken of repareren. Andere vissers zaten erbij, pratend en hun pijp rokend. Sommigen keken naar haar. Veel gezinnen zagen haar elke keer als ze ging zeilen. Albert zwaaide naar haar met beide armen en zij stak de hare op en groette terug. Albert was een goede vriend van Helmke en bijna net zo oud en zwak als zij. Grote koggen voeren langs haar heen aan stuurboord. "Ik vraag me af waar die vandaan komen," mijmerde het meisje. Alva hield van deze boot, ze hield van zeilen, op de een of andere manier zat de passie ervoor in haar bloed. Helmke had ooit gezegd dat ze Oostzeewater in haar aderen had, net zoveel als ze op het water was geweest. Zij en Georg hadden het kleine zeilbootje op een dag van Albert gekregen, die hen ook had leren zeilen. Het was een cadeau van hun vader, had hij de kinderen destijds verteld. Als ze in de baai zeilde, miste ze vooral haar vader. Waar kon hij zijn? Ze kon alleen maar hopen dat hij nog leefde. En een trieste rilling kwam over haar heen toen ze aan haar dode moeder dacht. Wat een gevoel moet het zijn om niet meer te kunnen leven, je niet meer bewust te zijn van iets of iemand om je heen. Een rader voer rustig langs haar heen, komende uit Wismar. De matrozen zongen liedjes en spanden touwen. Ze lachte hartelijk en had zich graag bij hen aangesloten. Op een tandrad! Ze zou vreemde steden en landen zien, nieuwe kleren, andere kerken en gebouwen, vreemde talen horen! Zouden andere Hanzesteden zulke mooie huizen en zulke hoge kerken hebben als Wismar? Het liefst was ze meteen weggevaren, ver weg. Waarom deed ze dat eigenlijk niet? Haar boot schommelde op en neer toen de toppen van de golven haar allang hadden geraakt. Op een rustige plek, ver weg van de grote boten, zette ze haar zeilbootje in de wind. Het zeil wapperde en ze stopte met bewegen. Het bootje dobberde, stond bijna stil op het water. Ze hield zoveel van dit kleine bootje. Ze vond het heerlijk om op het water te zijn, zich te laten drijven, niets te voelen en nergens aan te hoeven denken. Helmke zei vaak: "Het leven is als een storm op zee. Onvoorspelbaar. Er zijn pieken en dalen. Er zijn mooie dagen waarop je gelukkig bent en er zijn verschrikkelijke, stormachtige dagen met striemende regen en duisternis, dagen waarop je bang bent dat je het niet redt, dagen waarop je wilt opgeven. Maar als je genoeg moed hebt en de helmstok stevig in je hand houdt, kom je door de storm heen. Dan gaat het leven door en door tot het op een dag voorbij is!" Wanneer is het einde, dacht Alva. Is het het einde als je een van de vijf deuren niet kunt vinden, kies je er zelf voor, weet je wanneer het leven voorbij is? Ze dacht aan haar moeder en hoe ze haar helmstok niet stevig genoeg kon vasthouden. Alva's ogen

vulden zich met tranen. Ze wilde niet huilen, maar ze kon het niet tegenhouden, de tranen rolden over haar gezicht. Alva wist niet of ze haar helmstok helemaal vast zou kunnen houden of door een deur zou kunnen gaan. Ze was bang en voelde zich alleen, in de steek gelaten door haar ouders. Ze hilde en schaamde zich tegelijkertijd. Ze wilde niet dat iemand haar zo zou zien, dat ze zou zien dat ze zwak was en haar vader en moeder zo miste. Ze was al 14 jaar oud. Ze was bijna volwassen. Ze hilde bitter tot alle tranen verdwenen waren. Alva leunde over de reling om te kalmeren en af te koelen. Ze dook met beide handen diep in de koele duisternis onder haar boot. Haar armen lagen bijna tot aan haar schouders in het water. Langzaam, zonder dat ze het doorhad, kroop er zout water aan boord. Het water was koud en zwart en diep, heel diep, en hoe dieper ze haar armen erin boog, hoe sterker een gevoel haar overviel. Een verlangen. Hoe diep kon ze naar beneden reiken, wat zou ze daar vinden? Waren er gedachten in het zwarte, koude water? Ze boog zich steeds dieper naar voren, zodat haar haren al in het water dreven. Haar boot draaide rond en rond, soms naar rechts, soms naar links, op en neer dobberend op de golven. Soms was er een weerspiegeling van de blauwe lucht waarin de meeuwen hun spelletjes speelden, en soms was er alleen dat diepe, donkere, griezelige zwart te zien, dat een ongelooflijke aantrekkingskracht op Alva uitoefende. Het leek alsof de duisternis haar bij beide armen greep en haar de diepte in wilde trekken. Alva hing roerloos over de reling en leek de afgrond in te glijden, zwak en machteloos. Toen draaide haar boot plotseling weer om en liet haar spiegelbeeld zien. Ze zag een meisje met rood, lang, golvend haar. Plotseling hoorde ze een stem vanuit haar binnenste: "Houd de helmstok vast! Hou je helmstok vast!" En haar bewustzijn keerde onmiddellijk terug. Toen vervormden de opkomende golven haar beeld. Toen was de zee weer glad. Wat ze zag was een sterk meisje en ze herkende de kracht die in haar lag, en hoe langer ze naar haar verformfaaide spiegelbeeld keek, hoe dapperder ze werd. Rustig zei ze tegen zichzelf: "Dit ben ik. Ik ben ik. Ik ben sterk!" Ze wilde leven. "Adem in, adem uit," fluisterde ze. Een windvlaag pakte de boot weer en wiegde en draaide hem rond, de weerspiegeling verdween. Zeemeeuwen krijsten boven haar en vanaf de oever hoorde ze de mensen die in hun schuiten langs de kust voeren en de vissers die hun werk deden, de lachende kinderen, alle geluiden die langzaam terugkwamen. Alva nam het leven in zich op met gesloten ogen. Ze ging rechtop staan en keek in de richting van haar stad. Wismar, dat er prachtig uitzag met de silhouetten van de Sint-Nicolaaskerk, de Sint-Joriskerk en de Raadskerk en de vele koopvaardischepen ervoor. Ze droomde. Op een dag zouden vrouwen ook naar zee gaan, dat wist ze zeker, en misschien zou zij een van de eersten zijn, een koopman die naar de Hanzesteden reisde, goederen verkocht en verhandelde en nieuwe landen verkende. De Hanze bloeide om haar heen en daar wilde ze deel van uitmaken. Zwaar beladen koggen met hun wit en rood gestreepte zeilen kwamen en gingen. Ze was blij, ze was gelukkig en dankbaar dat ze de boot op was gegaan. Ze deed dit zo vaak ze kon, omdat ze wist dat het goed voor haar was. De golven zouden elke slechte gedachte uit haar zuigen. Ze pakte haar helmstok op de zeilboot en wiegde hem heen en weer tot haar boot zijwaarts op de wind lag. Ze trok het zeil strak en het zeil vulde zich met wind, die de boot meetrok. De wind was na verloop van tijd sterker geworden en ze was sneller terug in de haven dan ze had gewild. Voorzichtig baande ze zich een weg tussen alle grote en kleine schepen door naar haar plekje op de kwelder. Alva trok de boot voorzichtig naar een veilige plek op het land en, in gedachten verzonken, maakte ze hem los, rolde het zeil samen met de giek om de mast en propte alles weer onder de

omgekeerde boot. Ze wilde hier morgen na het werk terugkomen. Misschien kon ze Peter meenemen. Ze mocht Peter graag en keek ernaar uit om hem straks 's avonds te zien. Ze liep langs de weilanden over een zandpad, langs droognetten en waslijnen met gedroogde vis op een rij, in de richting van de havenpoort. Alva nam altijd dit pad, ze hield ervan. Hier werden de paarden aangebonden die met hun eigenaren naar de Hanzestad kwamen om handel te drijven. Ze keek naar de vele mensen die de Hanzestad levend hielden met hun volgepakte paardenkarren, enorme bundels, vaten en kratten gevuld met zout, hop, kaarsen en bier.

Hoofdstuk 2

Het was altijd druk in de haven en er was veel te zien. De schuiten, zeilboten en koggen lagen dicht opeengepakt aan de ligplaatsen. Als er geen plaats meer was voor grote koggen en de overkant te ondiep was, moesten ze op het open water met pramen geladen en gelost worden. Voor de waterpoort was het een drukte van belang. Er was altijd veel werk voor de dragers, die de goederen uit de buik van het schip en op de wagen moesten tillen. De kooplieden waren afhankelijk van de betrouwbaarheid van de dragers en helpers, zonder hen zou de handel volledig tot stilstand komen. Goederen werden gesleept, gerold, gedragen, getrokken of geduwd. Buitenlandse schepen moesten hun goederen volledig lossen volgens de stapelwet van de stad. Deze schreef voor dat de goederen drie dagen te koop moesten worden aangeboden en pas daarna mochten de zeelieden verder varen met hun overgebleven goederen. Voor de kooplieden van Wismar leverde het ook een goede winst op. Vorige week vervoerde een koopvaardijship uit Zweden drie ijsberenhuiden. Veel inwoners van de Hanzestad kwamen naar de haven om ze te bewonderen. Sommige zeelieden kookten hun karige maaltijden boven een klein vuurtje, omdat koken aan boord verboden was vanwege het brandgevaar. Alva dagdroomde en was in gedachten verzonken, terwijl ze de planken onder haar voeten telde die als weg voor de stad dienden. Omdat ze haar hoofd naar beneden hield, kon ze niet zien wat er voor haar lag en plotseling stond ze oog in oog met vier benen. Eén been had een vers verband op de knie met gele en rode vlekken. Geschrokken keek ze op en keek fronsend naar de gezichten van haar vriendinnen, die het zich gemakkelijk hadden gemaakt op dozen die in de buurt stonden. Ze giechelden allebei en straalden van oor tot oor. Alva begreep niet waarom ze zo blij waren en het maakte haar nieuwsgierig. Natuurlijk hadden ze elk een bierpul in hun hand! Natuurlijk waren ze nu een beetje dronken. Alva was blij ze te zien. Hugo en Peter waren haar beste vrienden, ook al waren ze veel rijker dan zij. Ze was blij, blij dat ze hen had en dat ze haar aardig vonden om wie ze was. Ze had niet veel bezittingen. En toch waren ze samen alsof ze broers en zussen waren. “Waarom zitten jullie hier en niet op onze gebruikelijke plek?” vroeg Alva aan de groep. “We dachten even weg te zijn van Hugo's vader,” antwoordde Peter. Ze giechelden allebei en klaptten in hun handen. Hugo's vader kwam elke avond naar de haven voordat de stadspoort werd gesloten door de bewakers en nam Hugo mee naar de brouwerij om schoon te maken. Elke keer gooide hij een vochtige, koude en bijzonder vuile doek in de richting van de kinderen. Of het nu opzettelijk was of niet, hij raakte Alva er bijna altijd mee. En elke keer waren de kinderen verbaasd, alsof het de eerste keer was. Alva haatte het. Ze fronste haar neus en knikte goedkeurend. Hugo vroeg: “Wat heb je al die tijd gedaan, we wachten al tijden?” Hij grijnsde naar Peter en hield zijn kruik omhoog.

Ze voelde zich een beetje beschaamd en dacht aan wat ze had gevoeld toen ze in de duisternis van de Oostzee keek en wilde er niet over praten. "Gaaf het?" vroeg Peter, haar ongemak voelend. "Ja, alles is prima," loog ze, "het gaat prima met me." "Weet je wat er vandaag met ons gebeurd is?" ging Peter verder. "Nee, wat?" Ze ging tussen de jongens zitten, keek gelukkig naar de haven en reikte tegelijkertijd naar Peters kruik. Ze nam een grote slok en zei: "Vertel eens, wat heb je vanmiddag gedaan?" Ze gutsten allebei tegelijk! Alva luisterde aandachtig en huiverde. "En hoe kan ik je daarmee helpen? Ik mag toch niet...?" Ze voelde zich duizelig worden. "Nee!" Ze schudde haar hoofd nadat ze zich realiseerde wat er ging komen.

"Nee, nee, nee, want ik wil geen lepra of de pest of wat dan ook krijgen of zien en ik wil Maria al helemaal niet ontmoeten!" Maria is al veel te vaak bij jullie thuis geweest. Maria mocht de broer erg graag, een beetje te veel naar Alva's smaak. En Georg mocht Maria graag, ze zouden waarschijnlijk ooit trouwen. Maar Alva mocht Maria niet zo, Georg moest bij Alva blijven en niet naar Maria gaan. Ze ging helemaal op in haar gedachten. In de kamer waar ze woonden pasten net twee mensen. Samen met haar moeder voelde ze zich nooit krap. De kamer was eigenlijk veel te klein. Maar omdat Georg en zij er op verschillende momenten in woonden, was hij groot genoeg. Er was een tafel, twee stoelen en een houten kist die als bank diende, maar slechts één bed, dat van de rest van de kleine kamer was gescheiden door een dik gordijn. Alva viel 's avonds vaak in het bed in slaap en werd 's ochtends wakker op de houten bank, die was opgevuld met dekens, want als Georg 's ochtends vroeg thuiskwam, zette hij haar op de bank zodat hij naar bed kon gaan. Zijn zusje moest toch al snel opstaan. Soms was Maria er ook, maar dan praatte ze alleen met Georg en besteedde ze weinig aandacht aan Alva. Alva dacht te weten dat Maria in de baden werkte. In ieder geval rook ze altijd zo lekker, naar zeep en citroenolie. Maria was vaak gespannen en leek koel en harteloos tegen Alva. Alva voelde zich soms alsof ze zelf de bezoeker was. "Alva! Alva!" riep Peter. "Nee," schudde hij zijn hoofd. "Nee, we gaan echt niet weer de gang naar het ziekenhuis in." Peter pakte haar bij beide schouders, schudde haar wakker en keek haar vriendelijk in de ogen. "We willen nooit meer terug naar de ziekenzaal. Geloof me, dat was zo verschrikkelijk eng. Maar we moeten onze missie volbrengen, anders verliezen we onze goede reputatie bij de monniken!" Ze streek met de vlakke hand door haar haar en zei: "Oké..." Alva was weer terug bij af, "...en hoe kan ik je daarbij helpen?" Peter vertelde haar over het volgende idee. "Morgenmiddag, als we klaar zijn met ons werk, sluipen we terug naar het Grijze Klooster. De Franciscaner monniken mogen ons niet zien, want dan zouden ze weten dat we het vandaag niet gehaald hebben. We sluipen stiekem naar binnen, maar echt alleen jij en Hugo." Hugo, die met een katje aan het spelen was, keek geschrokken op. "Wat?" vroeg hij. "En wat doen jullie?" De kleine kat sprong op zijn arm en groef zijn scherpe klauwen in Hugo's arm. "Au," riep hij kort en probeerde de katten bij zijn nekvel te grijpen. "Ik ga naar de markt..." ging Peter onverstoord verder. "...met een fluit," zei hij peinzend. "Meen je dat nou?" zei Hugo woedend. "Je wilt gewoon fluit spelen terwijl wij zwoegen in het vochtige vuil onder de Hanzestad?" Hij trok zielig aan de kat, die op zijn beurt aan zijn mouw trok maar met zijn klauwen in de stof verstrikt raakte. Alva moest lachen. Ze boog zich naar Hugo toe en begon voorzichtig poot voor poot de klauwen uit de mouw te halen. "Ik ga heel hard fluiten..." ging Peter veelbetekenend verder, kijkend naar de activiteit naast hem. "...Ik loop langs de bovenkant van de huizenrijen langs de muren en uiteindelijk over de markt en fluit luidkeels mijn weg naar jou. Jullie zullen me horen en

uiteindelijk volgen en de juiste weg vinden.” Hij dacht even na voordat hij verder ging. “Rol de biervaten naar het Zwarte Klooster, overhandig ze aan de Dominicanen en krijg...” nu stak hij zijn wijsvinger op, “...drie shilling per vat!” Alva rolde met haar ogen, Hugo knikte verbaasd, alsof Peter drie miljoen per vat had gezegd. “Bij het Zwarte Klooster moet je kijken of je op de een of andere manier uit de tunnel kunt komen, maar laat je in geen geval pakken. Anders moet je terug door het tunnelsysteem!” Alva rolde weer met haar ogen en keek naar de lucht. “Dan spreken we af bij de wevers, bij Kuno, afgesproken?”. Alva begreep het en knikte. “Oké,” zei ze en herhaalde: “Als ik klaar ben met werken en Helmke naar huis heb gebracht, spreken we af bij het franciscanenklooster en als we klaar zijn met de biervaten en de shillings hebben, spreken we af bij de grote steen voor het huis van de wever Kuno, vlakbij het franciscanenklooster.” Beiden keken Hugo verwachtingsvol aan. De kleine kat was in slaap gevallen op Hugo's schoot, ze lag opgekruld te spinnen en Hugo aaide haar teder. “Afgesproken,” zei hij zachtjes zonder zijn ogen van de kleine haarbal af te wenden. Hij straalde van oor tot oor bij het zien van de kleine kitten. Peter was tevreden en haalde opgelucht adem. Ze dronken bier, aten brood van de markt, dat Helmke aan Alva had gegeven als beloning voor de aardappelen, en kaas, die Peter nog in zijn tas van gisteren had zitten. Alle drie de vrienden genoten van de oranje gekleurde nazomeravond. Wilde ganzen zongen hun lied in de gekleurde lucht en vormden een V-formatie. Matrozen laadden hun schepen en overladen paardenkarren verlieten met hun voerlieden het havengebied. Het rook er naar paardenmest, gerookte vis en vette soep. Wat heb ik een honger, dacht Alva.

Plotseling een walgelijke stank, ze fronste haar neus. Ze vroeg zich af waar de stank vandaan kwam. Het besef kwam te laat, ze voelde iets van achteren, een koude bries streek langs haar nek, kort daarna gevolgd door een kletsnatte, harde klap op haar hoofd. Alva vloog verschrikt voorover op haar knieën. Op hetzelfde moment sprong Peter op en was binnen een paar seconden klaar om te vechten. De kitten sprong met een enorme boog van Hugo's schoot en krabbelde in veiligheid. Het duurde even voordat Hugo reageerde, als in slow motion stond hij op en keek achterom, zijn onderkaak zakte naar beneden en hij leek te stoppen met ademen. Alva bewoog niet. Ze zat als versteend op haar knieën, helemaal verkrampd en haar adem inhoudend. De stank was afschuwelijk. Een kletsnatte feudel lag op haar hoofd, stinkend en koud van de kruimels en stukjes oud haar. Het stinkende water droop langs haar nek en rug naar beneden. Eindeloze seconden gingen voorbij. Alva kookte van woede, zo kwaad was ze en balde beide handen tot vuisten. Adem in, adem uit, dacht ze. Peter fluisterde haar toe: “Rustig blijven, Alva!” Hij was bijna aan het bidden. Hij zag hetzelfde als Hugo. Inademen en uitademen, heel langzaam stond Alva op, draaide zich om en trok het stinkende iets van haar hoofd. Ze schudde haar haren uit, maar durfde niet naar de kruimels te voelen. Ze vermoedde al wat de oorzaak was en vond meteen bevestiging: Hugo's vader. Een lange, sterke, dikke man in een korte broek onder zijn vieze kiel en een veel te klein schort onder zijn borst. Hij stond met zijn benen uit elkaar voor de drie vrienden, met zijn enorme nek, zijn kleine hoofd en zijn, helaas, erg vriendelijke gezicht. Net als Hugo straalde hij complete gelukzaligheid uit. Hugo zag er altijd uit alsof hij de hele dag aan het glimlachen was. “Sorry, piratenpop, dat spijt me echt!” hij krabde zich op een plek waar je zou kunnen denken dat hij ribben had. “Ik wilde jou niet ontmoeten. Ik wilde Hugo ontmoeten. Hij is weer laat. Hij moet uiteindelijk naar binnen en aan zijn werk beginnen,” hij wees met zijn duim over zijn rechterschouder in de richting van de stad, naar zijn brouwerij. Hij

probeerde boos te fronsen. “Jij goedgezak!” probeerde hij Hugo uit te schelden, ‘kom op, de poorten gaan zo sluiten!’ beval hij. Hij deed zijn best om hard en harteloos te klinken, maar zijn stem was zacht en veel te aanhankelijk. Alva's woede verdween onmiddellijk. Hugo kon zo enorm trots zijn om zo'n liefdevolle vader te hebben. Maar op een dag, besloot ze, op een dag zou ze al haar woede kanaliseren en met al haar kracht haar vuist in zijn dikke buik rammen.

Op een dag zou er een dag komen waarop ze wraak zou nemen voor al die stinkende vodden op haar hoofd. Ze staarde hem boos aan. Maar Hugo's vader keek haar alleen maar aan met zijn mondhoeken uitdagend omhoog. Hugo zuchtte, kwam langzaam in beweging en was zo blij dat hij die stinkende lap niet had gekregen. Peter moest grijnzen. Hij stond achter Alva en hield zijn vuist voor zijn mond zodat het leek alsof hij hoestte. Die feudel vloog bijna elke avond. Hij wist niet of het met opzet was dat Alva altijd geraakt werd of dat Hans, Hugo's vader, niet kon mikken. Alva kon echter op de een of andere manier niet boos zijn op deze grote beer, behalve dan op “Piratenpop”, die haar tot op het bot probeerde. Hij had haar waarschijnlijk in de zeilboot naar buiten zien gaan. Ze stond daar maar, in zichzelf te kreunen en bijna onmerkbaar met haar hoofd te schudden. Hans rende achter zijn zoon aan naar de havenpoort. Veel mensen stroomden in dezelfde richting. Binnenkort zouden alle stadspoorten gesloten zijn. De stedelingen kwamen niet voor niets alleen 's nachts de stad in of uit. Andere mensen stroomden de stad uit, boeren en vissers die buiten de stadsmuren woonden. De stadsmuren beschermden de inwoners van de stad en hun rijkdom. Hugo was de hele avond bezig met het schoonmaken van de brouwerij, het schrobben en poetsen van de vaten en het dweilen van de vloer in de gelagkamer, zodat er morgen weer vers, schoon bier gebrouwen kon worden. Dat was zijn enige baan. In ruil daarvoor kon hij de volgende ochtend uitslapen en doen wat hij wilde tot de avond. Hij deed dit werk met plezier. Hij kon een bijdrage leveren aan zijn gezin en was dankbaar dat ze het allemaal goed hadden. Hij luisterde graag naar de luide gesprekken, het gekibbel en gemompel van de mannen en vrouwen 's avonds, hij keek graag naar de gevechten, maar zijn favoriete bezigheid was het luisteren naar de verhalen van de zeelieden, handelaren en karreniers. Hij zou deze mooie, levendige Hanzestad nooit verlaten om naar andere landen te reizen. Hij wilde hier zijn. Hij was gelukkig hier in Wismar. Hij wist al van zeemonsters, bewonderde en vervloekte piraten, vooral Klaus Störtebeker en zijn trawanten, die genadeloos, wreed en vervloekt rechtvaardig waren, en de verhalen over de Vitalienbrüder hielden hem vaak de hele nacht wakker. Er kwam veel gespuis samen in de woonkamer. En hij wist dat hij op een dag samen met zijn broers en zussen de brouwerij zou overnemen. Hij hield van het bier, van de geur van hop en gerst. Eigenlijk was Hugo's moeder de echte meesterbrouwer, Hans was gewoon het dikke boegbeeld van zijn herberg. Ze was een uitstekende kok en brouwde ook bier, iets wat ze al deed sinds ze een kind was. De familie van zijn moeder had hun vak geleerd in een klooster. Haar grootvader was monnik in een klooster in Wismar en gaf zijn brouwvaardigheden en recepten door aan zijn familie. Zijn voorouders hadden ooit het geld gebruikt om een brouwerij uit te bouwen tot een grote brouwerij. Er waren veel uitbreidingen en toevoegingen. Het was nu een woongebouw met een winkel waar bier, wijn en kleine gerechten werden geserveerd, een ontmoetingsplaats voor mannen en vrouwen en er werd bier gebrouwen in grote ketels in de kelder. De hele familie hielp mee en soms hadden ze zelfs werknemers in dienst. Hugo's taak was het schoonmaken van de ketels en het schoonhouden van de bar. Hugo bedacht vaak nieuwe recepten voor nieuwe

soorten bier. In de kelder, als iedereen dacht dat hij aan het werk was, experimenteerde hij met kruiden en bloemen. Natuurlijk moest hij blijven proeven, wat zijn traagheid in de haven eerder verklaarde en hem af en toe zo dronken maakte dat hij nauwelijks rechtop kon lopen. Een mix met honing was best acceptabel. Hij had alleen nog een passende naam nodig. Hummelbier of Mummelbier, als hij het zeker wist zou hij Peter vragen het voor hem op te schrijven. Hugo was niet zo goed in schrijven en hij had geen zin om te oefenen. Daar is later wel tijd voor, zei hij altijd. Op hetzelfde moment gingen Peter en Alva naar het bad, zoals ze deden na elke natte inval, en klopten op de achterdeur. Een jonge vrouw deed voor hen open. Hete, vochtige lucht stroomde hen tegemoet en er hing een frisse geur van geparfumeerde zeep. Uit het huis klonk gelach, luid gespetter en sommige baders zongen liedjes. De vrouw droeg een dunne jurk, een breed schort eroverheen en een muts op haar hoofd. Haar mouwen waren opgestroopt en ze had een grote borstel in haar hand. Ze herkende Alva en haar metgezel meteen. Ze schudde haar hoofd en mopperde: "Niet weer, Alva!". Peter grijnsde. Alva's haar hing plakkerig en kletsnat van haar hoofd. "Is Maria er?" vroeg ze gedwee. "Nee..." antwoordde de dunne vrouw, '...ze is...' Ze pauzeerde plotseling en beet op haar lip. Peter en Alva wisten al van het ziekenhuis en merkten haar onbehagen. "...ze is..." dacht de jonge vrouw en zocht naar een excuus. "...ze heeft het druk, we hebben vanavond gasten uit het gemeentehuis. Kom binnen, jullie weten waar alles is.". Peter en Alva wisten de weg. Ze liepen zonder schoenen door de kleine gang, langs de gordijnen met mooie stoffen, en kwamen in een kamer met een grote, houten wastobbe. Een meisje van een jaar of zeven was bezig om hem met een emmer leeg te maken en daarna schoon te schrobben. Hij werd pas goed schoongemaakt als het water echt niet meer bruikbaar was. Een volle badkuip werd door meerdere mensen achter elkaar gebruikt. Eerst de edelen en dan zo verder in volgorde van rang. Het water was vies, maar alles was beter dan die walgelijke, zure geur op haar hoofd en bovendien zat er genoeg geurige zeep in het vieze water. Het meisje keek Alva op en neer, lachte en maakte plaats. Ze wist ook wat er aan de hand was en hielp Alva met het wassen van haar haar. "Dan moet ik gaan," zei Peter tegen de twee en stak zijn hand op ter begroeting. "Ik wil mijn moeder helpen en studeren voordat mijn vader thuiskomt!" Hij keek Alva liefdevol aan. Hij vond haar zo mooi. Ze zag er nog mooier uit met haar natte, geurige haar, dat ze met plezier naar achteren kamde. Het kleine meisje bleef het vuile water uit de tobbe scheppen en ging naar buiten om het op de binnenplaats uit te gieten. Peter kon zich nauwelijks afwenden van haar mooie gezicht en Alva liet hem begaan, ze vond Peter gewoon veel te aardig om hem weg te sturen. Hij kwam dichtbij en wilde Alva net dicht tegen zich aan trekken toen het meisje terugkwam met de lege emmers en de stemming voorbij was. "Tot morgen," fluisterde hij in Alva's oor. Alva kreeg kippenvel van de adem in haar oor en giechelde. "Tot morgen," fluisterde ze terug en zakte in zijn grijsblauwe ogen, die glansden als de Oostzee op een van haar mooiste dagen. Tegelijkertijd op een heel andere plek. In een klein dorpje net buiten Wismar bereidden een boer

boer en zijn twee oudste zonen zich klaar om de volgende ochtend heel vroeg op te staan en met paard en wagen naar Wismar te reizen. Ze wilden op de markt fruit en groenten verkopen die de boer en zijn vrouw in hun grote tuin hadden verbouwd. De jongens hielpen hem met het inladen van de kar en het klaarmaken van de rieten manden waarin 's ochtends vroeg wat kippen zouden worden vervoerd. Ze hadden verse kruiden, veel gedroogde kruiden, gezouten vlees, eieren, verschillende zakken meel van de molen van

een vriend en een klein vat met varkensvet om in te laden. Er was ook wat brood in doeken gewikkeld, verse groenten, waaronder veel uien. Alles werd in vaten en bundels verpakt en aan de kar vastgebonden. Toen alle goederen waren opgeborgen en vastgezet, gingen de jongens naar binnen, aten wat voor het avondeten en voerden daarna de dieren. Ze keken erg uit naar de marktdag, naar de grote kleurrijke stad, maar het meest keken ze uit naar de kraampjes en stalletjes in de Krämerstraße, waar een aantal handelaren allerlei mooie messen uit Neurenberg verkochten. s Ochtends waren de jongens verbaasd. Want toen ze klaar waren met de kippen en op het punt stonden de manden op de kar te stapelen, zat hun lieve moeder al dicht bij hun vader op de stoel van de koetsier. Op hetzelfde moment klonk er een “huff” en de oude Trudi trok op. De jongens renden even langs zij en slingerden zich toen op de kar. Ze waren dolblij dat hun moeder met hen meeging en maakten zich meteen zorgen om hun jongere broertjes en zusjes. “Wie gaat er voor de rest zorgen?” vroeg de jongste, terwijl hij bij zijn moeder op schoot klom. “Je vader en ik hebben iets belangrijks te doen in Wismar.” Ze keek liefdevol naar haar man, die gespannen en geconcentreerd de buurt in de gaten hield. Ze leunde naar haar jongste en sprak zachtjes: “Maak je geen zorgen, we hebben aan alles gedacht!” Ze kuste hem teder op zijn hoofd. Een tijd geleden reisde de boer naar de markt van Wismar met alleen zijn knechten. In die tijd was het te gevaarlijk om zijn gezin mee te nemen. Er waren altijd overvallen en berovingen. Veel mensen verloren alles wat ze hadden op weg naar de beschermende stad en betaalden dat vaak met hun leven. De Hanze veranderde veel op het gebied van veiligheid en niet alleen de koopvaardischepen werden beschermd en ondersteund door soldaten aan boord. Het was ook moeilijker geworden voor rovers op de landroutes van de Hanzesteden, omdat veel boeren en karren op kruispunten samenkwamen, dan samen verder reisden en soms bewaakt en beschermd werden door soldaten. Alleen al langs de kant van de weg getuigden verlaten en verbrande boerderijen of met kruipende planten overwoekerde wagens van de gruwel van de overvallen en bezorgden iedereen rillingen over de rug.

Hoofdstuk 3

Alva werd die ochtend vroeg wakker. Haar rug deed pijn. Zoals gewoonlijk lag ze op een oude kist die veel te hard en te kort voor haar was. Maria was vannacht niet thuisgekomen, ze moest vast werken. Ze had echt veel werk. Er waren verschillende ziekenafdelingen in Wismar. Een daarvan was in Heilig Geist, waar de allerarmsten werden gevoed en behandeld. Dit waren mensen die geen geld hadden. Veel besmettelijke ziekten werden daar behandeld. En nu wist Alva ook van de kelder in het tunnelsysteem onder de Hanzestad. Soms bracht Maria restjes eten van de gaarkeuken mee naar huis en Georg werd ook vaak omgekocht met goederen bij de stadspoort, waardoor Alva 's ochtends vaak ontbijt kreeg. Maar deze keer niet. Maria was er niet. Georg sliep. Hij was in dekens gewikkeld en ademde diep. Alva trok het gordijn dicht dat Georg 's nachts had opengelaten. Ze had een fijn gevoel als hij daar zo lag en ze niet alleen was, bijna alsof ze haar vader terug had. vader terug. Bijna alsof haar moeder er nog was. Alva liep stilletjes naar het houten keukenkastje en haalde er een mok uit. Met een pollepel goot ze warm water uit een pan op een kleine kookplaat in haar mok. Ze pakte een paar pepermuntblaadjes van de vensterbank, die ze in een bloempot had geplant. Ze kneedde de blaadjes even in haar

hand tot ze helemaal geplet waren en stopte het kruid in haar mok. In een kommetje vond ze wat brood van de vorige dag en een halve appel, een perfect ontbijt. Ze stond voor het raam te kauwen, zich verheugend op deze nieuwe dag. Het was nog vrij fris van de nacht, maar het zou weer een prachtige, zonnige dag worden: een helderblauwe lucht, geen wolkje te bekennen. De meeuwen krijsten en in de verte hoorde je wilde ganzen naar hun verzamelplaatsen trekken. Ze luisterde en genoot van de geuren die uit de haven kwamen. Stookolie uit de zee en verse vis. De vissers op de kade verkochten waarschijnlijk verse kabeljauw en haring; afgelopen weekend hadden ze twee bruinvissen aan stukken gesneden. Georgs gesnurk schudde haar gedachten van zich af, ze maakte zich klaar en sloot stilletjes de deur achter zich. Alva huppelde de trap af de tuin in, opende het luikje naar het schuurtje waar het varken werd gehouden. De bewoners van het huis deelden allemaal een varken en tien kippen, waarvan er zeven nog leefden. Alva maakte de klep voorzichtig vast met een riem zodat het varken de deur niet kon openbreken en controleerde alle scharnieren zodat het dier niet kon ontsnappen en een ravage aanrichten in de tuin. Er was een kleine ren voor de schuur. Het was net groot genoeg voor een varken om zich een keer om te draaien. Het was niet veel ruimte, maar het gaf het dier frisse lucht en een beetje daglicht. Ze nam wat keukenafval uit een bak ernaast en goot dat op de vloer voor het varken. Daarna ging ze de schuur van de burens in, gevolgd door drie ongeduldige katten. Ze opende de deur, waarop de muizen zich onmiddellijk in alle richtingen verspreidden. Met twee handen schepte ze graan uit een zak en goot het voer op de grond voor de kippen en het varken, ook al was het haar verboden. Het graan hoorde voor de kippen en de bewoners te zijn. Het varken gromde en smakte tevreden en at alles snel op.

Ze liet een piepkleine opening achter als deur met een metgezel naar het erf en sloot voorzichtig de schuurdeur. De kippen mochten altijd op de binnenplaats van het huis rennen. Er waren veel huizen in de oude stad die een binnenplaats of schuur aan de achterkant hadden. Gezinnen of knechten sliepen vaak in de schuren. Rijkere mensen woonden in de schuren. Hier woonden zes families op drie verdiepingen. De eigenaars, de kaarsenmaker en zijn vrouw, waren maar met z'n tweeën en hadden graag mensen om zich heen. Elk gezin had een kleine kamer. Niemand had een fornuis, ze kookten allemaal samen in een kleine gemeenschappelijke keuken in een aanbouw van het huis. Alva en haar broer bouwden echter stiekem een kleine kookplaats in hun kamer. Iedereen hielp elkaar. Alva had de taak om 's ochtends vroeg het varken uit te laten en de kippen te voeren. Ze mocht de eieren niet meenemen, want die werden verkocht op de markt en waren van de meester en zijn vrouw en soms ruilden ze met elkaar in huis. Iedereen die eten over had, wat zelden voorkwam, moest dat verzamelen in een emmer voor de varkensstal zodat het dier genoeg te eten had en lekker dik werd. Aan het eind van het jaar werd het varken verkocht of geslacht. Iedereen in huis kreeg iets. Meestal was dat ham, die de hele winter moest meegaan. De volgende lente werd er een nieuw varken gekocht. Toen ze klaar was, liep Alva door het huis naar de kleine werkplaats van de kaarsenmaker, die de hele benedenverdieping in beslag nam. De meester stond boven een ketel en doopte steeds weer lange draden die aan een ronde schijf vastzaten in het hete kaarsvet. Hij kocht de was in vaten in de haven, die op raderen vanuit Rusland via de Oostzee naar Wismar kwamen. De hete was plakte aan de draden en droogde snel, zodra het stevig was, doopte hij de kleine, dunne kaarsen weer in de hete was. Hij herhaalde dit proces tot de kaars dik genoeg was om te verkopen. Een gezel keek toe en deed

hetzelfde. Het was niet nodig om bijzonder voorzichtig of artistiek te zijn, want kaarsen waren snel op en de kaarsenmaker moest de voorraad constant aanvullen. Alva hielp hen vaak als ze tijd had. Alva mocht Gustav, de kaarsenmaker, graag. Hij straalde rust en kalmte uit, hij hoefde zich geen zorgen te maken over zijn toekomst omdat kaarsen, net als brood, altijd nodig waren. Hij en zijn vrouw hadden geen kinderen meer. Geen van hen had de eerste vijf jaar overleefd. Gustav merkte Alva op en knikte haar een "Goedemorgen" toe. Toen schraapte hij zijn keel en riep: "Gustje, Alva is er nu!" Een kleine dikke dame kwam achter de tribune vandaan waar de kaarsen opgehangen waren om te harden. Ze was blij Alva te zien en kwam naar haar toe. Toen ze Gustav en zijn hete dompelpot passeerde, kustte ze hem teder op zijn wang. Het rook naar talg en het was ondraaglijk warm in de werkplaats. Gustav en Gustje zweetten in hun overalls. Ze kwam blij op Alva af, maar toen gebeurde er iets. De klusjesman probeerde met zijn schoen een binnendringende kip weg te jagen, niet beseffend hoe scheef en misvormd zijn kaarsen stonden te drogen. Uiteindelijk viel zijn wiel, waaraan de lonten met de half afgemaakte kaarsen hingen, uit zijn hand en belandde in het vuil. Gustje kreunde: "Oh nee, oh nee!" en rende kreunend naar hem toe. Ze probeerde de schade beperkt te houden, maar te laat zaten er vuil, houtkrullen en kippenuitwerpselen aan de misvormde kaarsen geplakt. Ze raapte het houderwiel op en hing het over een haak aan de plank. "Ga nu maar!" fluisterde ze tegen de klusjesman, die daar schuld bewust en met ingezakte schouders stond. Hij pakte de kip en nam hem mee naar buiten. Niet afgeschrikt ging de meester verder met zijn waren in het bubbelbad te dompelen. Gustje nam een zak van de haak en gaf die aan Alva. Ze hing hem over haar schouder, haalde lachend haar beide schouders op en knipoogde naar Gustje. Toen verliet ze de winkel. Ze rende naar de stadspoort in de richting van Lübeck, waar Helmke op haar wachtte. Hopelijk voelde Helmke zich weer beter. Alva liep langs de vele karren en wagens die naar de markt reden en bleef opgewonden uitkijken naar haar vriendin. Veel wagens stonden vast voor de poort, wachtend op controle. Ondertussen zochten de poortwachters naar smokkelwaar. Helmke's kleine tuinhuisje stond buiten het centrum op de grens met de vissershutten. Het was ooit een heel groot huis geweest van een boerenfamilie. Helmke had er als jong meisje gewerkt als dienstmeisje en kindermisje en had leren naaien, koken en tuinieren. Maar in de loop der jaren was de boerenfamilie herhaaldelijk tegenslagen overkomen: slechte oogsten, plunderingen, zieke kinderen en de dood. Hun boerderij brandde verschillende keren af en werd steeds weer opgebouwd. In de loop der jaren slonken de familie en het huis en de laatste overlevende woonde in een kleine houten hut met een prachtige tuin, vijf appelbomen en veel bessenstruiken. Helmke's trots en vreugde was een grote, lichtblauwe oude kist, beschilderd met veel bloemen. Deze kist stond al haar hele leven bij haar: eerst in de boerderij en nu in het tuinhuisje, en hij had alle branden en invallen ongeschonden overleefd. Helmke bewaarde er haar eten in. De kist had vier poten en alle vier de poten stonden in een keramische schaal, die allemaal gevuld waren met water. Dit was om te voorkomen dat ongedierte zoals mieren en pissebedden haar eten kapot zouden maken. Insecten zwommen vaak in de schalen, wat de kippen, die overal mochten rondrennen, zelfs in de hut, plezier deed. Er waren geen spinnen bij Helmke, alleen kippenuitwerpselen die gemakkelijk konden worden weggeveegd. Helmke hield van haar kippen. Ze waren als haar kinderen, die ze nooit heeft kunnen krijgen door een gewelddadige aanval toen ze jong was. Ze moest haar kippen goed in de gaten houden om ervoor te zorgen dat ze niet

afdwaalden en hun eieren ergens in de struiken legden. Elke dag waren er minstens vijf eieren. Ze waren het ontbijt en het avondeten van de kleine oude vrouw. Helmke zelf wist niet hoe oud ze was. Ze kon niet lezen, schrijven of rekenen. Alva begreep vaak niet waar ze de kracht vandaan haalde om na elke tegenslag weer op te krabbelen. Die zomer merkte Alva dat Helmke steeds zwakker werd en vaak veel pijn had. Alva was erg bezorgd. Ze wilde Helmke niet verliezen, nooit niet. Ze zou haar helpen en steunen en haar werk overnemen waar ze maar kon. Toen Alva Helmke nog steeds niet zag, liep ze helemaal naar haar hut. Er stak een koel briesje op van zee, de laatste zwaluwen vlogen in de blauwe, bijna wolkenloze lucht. Ze zag Helmke nergens tussen alle handelaren en dartelende kinderen. Een rilling liep over haar rug en ze begon te rennen. Angst kwam in haar op, wat als Helmke.... Deze gedachte dacht ze niet helemaal door. Van een afstand herkende ze het huis, het kleine houten hek en de kippen die rondrenden. Er was geen ziel te bekennen. Ze rende door de tuin het huis in en realiseerde zich meteen dat Helmke er niet was en dat de kar ook weg was. Ze begon zich grote zorgen te maken, want ze kon zich niet voorstellen dat die arme Helmke die kar met appels en dozen pompoenen en jam in haar eentje zou kunnen trekken. Ze rende snel terug naar de Hanzestad, naar de markt, langs de wandelende mensen, langs de Franciscaner monniken in hun ruwe, grijze gewaden en langs de edelen en dames die een ontspannen ochtendwandeling maakten. Van achteren zag ze een kar die helemaal alleen over de beplankte weg leek te rijden. Alva rende sneller en sneller en herkende eindelijk het zachte witte haar van Helmke. Ze moest al uren onderweg zijn, zoals ze de kar zo langzaam trok. Helmke was blij en opgelucht toen ze Alva zag, ze stopte onmiddellijk en rustte uit. Al haar kracht vloede in een oogwenk uit haar weg, nu hoefde ze niet meer sterk te zijn. Ze glimlachte uitgeput en hoestte. Ze hadden elkaar vast gemist in alle drukte. Ze bleven even staan en Alva glimlachte naar Helmke. Helmke zag er sterker uit dan gisteren, ze haalde een ei uit haar schort en hield het voor aan het meisje. "Het is gekookt," zei Helmke en gaf het aan Alva, die het meteen opat. Het smaakte uitstekend. Helmke ging op een groot rotsblok aan de kant van het pad zitten. Er stak een sterke wind op die stof in haar ogen deed opwaaien. Knipperend zei ze: "Ga maar, ik volg langzaam. Je kunt de marktkraam al opzetten. Misschien kun je al iets verkopen. Ik zal me zo snel mogelijk haasten." Alva zei: "Nee, niet haasten, rustig aan. Ik kan het, geloof me. Tegen de tijd dat jij hier bent, heb ik de halve kar verkocht!" Alva bukte zich voor de dissel en nam de kar weer mee de stad in. Uiteindelijk trok ze Helmke's kar door de Lübsche Tor en groette Georg's kameraden. Hijgend trok ze de kar over de gladde maar ongelijke houten planken naar de markt. De Lübschestraße is lang en slingert zich langs allerlei ambachten en werkplaatsen. Langs het café, dat naar bierbrouwsel, hop en dun bier rook, langs een bakkerij waar vers brood in manden lag opgestapeld. Twee ambachtslieden stonden al te wachten met een handkar om het naar de markt te brengen. Verderop, langs rondrennende kippen en varkens die de stad schoon probeerden te houden door alles op te eten wat voor hun voeten vloog. Ze liep langs de houtsnijder, die met zijn scherpe ijzer zowel delicate kunstwerken als wasknijpers en speelgoed sneed. Zijn zoontje kwam naar Alva toe gerend en wilde haar een mandje met handgesneden knijpers geven, zoals hij elke ochtend deed, maar Alva stopte niet, ze wilde niet stoppen en riep naar hem: "Helmke komt achter me aan, geef haar je mandje. Tot vanmiddag!" Het jongetje zwaaide vrolijk achter haar aan. Bij de schoenmaker repareerden een paar knechten schoenen die veel te snel kapot gingen. En de kuiper maakte allerlei soorten vaten. Ze haastte zich omdat ze niet te laat wilde komen.

De marktdag was bijna begonnen. Veel mensen hadden hun kraam al opgezet, hun vlag opgehangen of waren bezig hun waren mooi te presenteren. De eerste klanten kwamen al binnen en onderhandelden over goede prijzen. Alva ging naar Helmkes favoriete plek nadat de douanebeampte haar had doorgezwaaaid en ging meteen aan de slag. De zijkanten van de kar konden gemakkelijk worden opgetild zodat er een kleine verkooptafel ontstond. Ze pakte de dozen uit en zette de jam, pompoenen, bieten en gedroogde boeketten neer. De twee bakken met appels liet ze aan de kant staan voor de tafel. Ze keek naar de lucht en besloot het grote doek dat als zonnescherf diende niet op te hangen. Ze voelde liever de warme zonnestralen op haar rug. In een andere kleine doos zaten een deken, een dikke jas, een kan fris helder water en een borduurpakket. Omdat Helmke hier de hele dag doorbracht, besteedde ze de tijd vaak aan borduren. Ze was erg handig, ondanks haar hoge leeftijd. Alva legde het bont en de deken op de lege omgekeerde krat, nam haar kleine tas van haar rug en vulde de inhoud in een lege gevlochten mand, de mislukte kaarsen die Gustje haar vanmorgen had gegeven. Alva mocht het geld dat ze ermee verdiende houden, wist Alva en was er blij mee. De vuile kaarsen waren goedkoop en ze werden bijna allemaal gekocht door meestal armere mensen. Soms kregen Helmke en zij echter helemaal geen geld, soms was het gewoon beter als ze hun goederen ruilden voor anderen. Zo kregen ze brood, melk, kaas en zelfs bier of andere dingen zoals borduurnaalden en kleurrijk garen. Later zou Alva een paar kaarsen in de kist doen, die Helmke mee naar huis nam. Ze was klaar met inrichten en ging tevreden op de krat zitten. Daarna keek ze naar de drukte om haar heen. De eerste klanten kwamen al binnen en kochten verse, knapperige appels van haar. Rechts en links van haar waren mensen hun kraampjes aan het opzetten. Rechts stond een aardige dame. Ze had bont dat haar man had meegenomen uit Noorwegen en naaide daar de hele dag mutsen en handschoenen van. Links van haar stond een heer. Hij had een kraam met kannen, borden en kommen van klei. Zijn vrouw en kinderen, allemaal meisjes die handiger waren dan hij, pottenbakkerden de hele dag in de pottenbakkerij ergens aan de rand van de stad voordat ze hun waren op de markt verkochten. Een plotselinge commotie trok Alva's aandacht. Er was ergens een geschil. De autoriteiten controleerden of alles in orde was. Alle karren met koopwaar moesten gecontroleerd worden en moesten daarom stoppen bij het gemeentehuis. Daar werden de goederen gewogen en gemeten en werden de prijzen en rechten voor de stad vastgesteld. De gebeitelde en gekalibreerde maten konden van een merkteken op het stadhuis worden afgelezen. De inwoners van Wismar kenden de waarden en hielden zich eraan, ze werden alleen steekproefsgewijs gecontroleerd. Overal was het een drukte van belang. De hele markt stond vol met kleine en grote kraampjes en stalletjes. Er werd van alles aangeboden. Er waren gevlochten manden, verschillende soorten bont en leer, zout uit Frankrijk, kleurige knopen en houten borden, uitgesneden speelgoed, brood, groenten, kruiden uit verre landen, hoeden en messen konden gekocht worden bij de messenslijper of de stadswachten konden hun zwaarden laten slijpen. Helmke was ondertussen gearriveerd. Ze had een mand vol houten nietjes meegenomen en naast de kaarsen gezet. Haar vriendelijke, zachte gezicht straalde in de zon. Alva maakte plaats. Tussen de rondlopende huisvrouwen en kooplieden had een boerenfamilie hun kraam opgezet. Ze hadden een grote wagen met vier wielen, zo groot dat ze er in de schaduw bederfelijke waren onder konden bewaren. De familie kwam vaak en bleef meestal twee of drie dagen. Helmke en Alva kenden hen al heel lang. Ze verkochten ook groenten, graan en fruit, maar ze waren geen concurrenten.

Ze waren als buren. Helmke hoestte weer in haar zakdoek en schrok toen ze er bloed in ontdekte. Ze verstopte het snel in haar tas en wierp een bezorgde blik in Alva's richting. Alva merkte het niet op, ze had alleen maar oog voor de Viking daar. De man van de boerin was een lange, sterke man, vol stevige spieren, jong en knap. Hij zag eruit als een echte Viking, vond Alva, streng maar vriendelijk in het gezicht. Soms kwamen zijn vrouw en hun twee kinderen met hem mee, zoals vandaag. Maar soms kwam hij ook met een leerling. Alva vond dat je het als boerenfamilie goed had, hoe kon je je anders een gietijzeren graven veroorloven. Er waren ook potten van klei die de meeste mensen zich konden veroorloven. Het waren kleine ronde potten met handvatten aan de zijkanten en kleine voetjes aan de bodem zodat ze stevig boven het vuur konden staan. Alva was erg blij dat de boerin bij hen was. Ze vond haar erg aardig. De boerin had zo'n vriendelijk gezicht, blauwe ogen en steil zwart haar. Als ze bij haar in de buurt was, voelde Alva zich zo veilig en beschermd, alsof ze elkaar altijd al hadden gekend. Haar gezicht deed haar denken aan dat van haar moeder. De twee jongens, die de laatste tijd steeds vaker langskwamen, richtten de stal in. Omdat hun vader het oude paard naar een weiland buiten de stad had gebracht, was hij even verdwenen. Er was een hek in de wei waar verschillende dieren werden gehouden, en natuurlijk werden ze verzorgd. Alva merkte dat Helmke naast haar stond te rillen en iets mompelde. Alva boog zich naar haar toe, maar begreep er niets van. Ze pakte de dikke deken en sloeg die om Helmke heen. Helmke was dankbaar, zuchtte diep en viel ter plekke in slaap. De oude vrouw snurkte een beetje en hoestte af en toe. De zaken gingen goed vandaag. Alva verkocht en ruilde appels, de eerste mand was al leeg, terwijl ze toekeek hoe de vrouw aan de overkant haar fornuis opzette, maar niet aanstak. Ze zette er een keramische pot op en opende hem. In de pot zat een witte, vette pasta. Ze nam een snee brood uit een zak naast haar en smeerde de witte pasta op het brood. Daarna opende ze een klein keramisch potje, dat afgesloten was met een brede kurk, en strooide witgroen poeder over het besmeerde brood. Alva keek haar na en vermoedde dat het zout met gedroogde kruiden was. De vrouw stond op en kwam naar Alva toe. Ze glimlachte en overhandigde haar het brood. Ze zei: "Dit is reuzel. Het smaakt erg goed. Geniet ervan en vertel me of het lekker is of dat er kruiden ontbreken". Alva bedankte haar en glimlachte waardierend. "Ik ben trouwens Martha, dat is mijn man daar, Alreich," ze wees naar de lange Viking met het warrige blonde haar en de rode baard, die net met een andere man het steegje in kwam lopen. "En dit zijn onze oudste kinderen, Bruno en Anselm," ze streelde de hoofden van de jongens aan weerszijden van haar. De jongens zwaaiden naar Alva en vroegen toen aan hun moeder: "Kunnen we nu gaan?"

Alsjeblieft, we zijn zo terug!". "We zijn zo terug!" zei Anselm, helemaal volwassen, ook al was hij pas 8 jaar oud. Hun moeder zei: "Ja, maar pas goed op jezelf. Blijf altijd bij elkaar. Tot straks, veel plezier!" Beide jongens pakte elkaar bij de hand en renden weg. Toen Alreich zich bij Martha voegde op de tribune, herkende Alva met wie hij aan het praten was. Het was Georg, haar broer. "Georg!" riep Alva, maar Georg hoorde haar niet boven het lawaai van de markt uit. Hij begroette Martha alsof ze elkaar kenden en Martha glimlachte vriendelijk terug. Alva wilde Georgs gesprek niet verstoren, hij zou haar toch wel komen begroeten, dacht ze, en legde Helmkes deken op haar rug. Martha glimlachte en keek Alva aan. "De kinderen willen de markt van Wismar verkennen," zei ze. "Eerst help je met het opzetten en dan kunnen ze zichzelf bezig houden. Later kun je ons helpen met de verkoop." Alva knikte en keek de jongens na, die al lang in de menigte waren

verdwenen. Waar kwamen al die mensen vandaan, mijmerde Alva. Een gans kakelde opgewonden en rende doodgemoedereerd door het smalle steegje tussen de marktkramen. Op de voet gevolgd door zijn toekomstige eigenaar. Alva kauwde smakelijk op haar brood en knikte in gedachten verzonken terwijl ze naar de gans keek. Het brood smaakte heerlijk! "...er ontbreken geen kruiden. Het smaakt heerlijk!" zei ze blij en tevreden. Martha was zo aardig tegen haar. Alva keek al maanden naar de boerenfamilie. Iedereen had zijn eigen favoriete plek op de markt. Daardoor kenden ze de mensen rechts en links, voor en achter heel goed. "Daar ben ik blij om!" zei Martha, ze liep terug naar de kraam en spreidde een mooi gepoetste plank uit, waarop ze verschillende sneetjes brood legde, ze allemaal insmeerde met het kruidenreuzel en vervolgens met wat gedroogde goudsbloemen ter decoratie. Toen riep ze luid: "Reuzelbroodjes, verse reuzelbroodjes!" en de mensen kwamen uit alle richtingen om te kijken en te kopen. Alva en Helmke riepen hun waren nooit, de mensen liepen gewoon langs hun kraampje. Alva lachte hartelijk, keek naar links en rechts en overal was het een drukte van belang op de markt. Veel mensen riepen iets: "Bont!", "Bier, vers bier!" of "Fruit, koop fruit!" en allerlei andere dingen, het was best luid en dat maakte haar grappig en blij, ze hield van deze dagen. Natuurlijk zag ze ook de zakkenknippers en dieven die hier en daar succes hadden. Plotseling werd er naast haar gehoest. Alva knielde neer bij Helmke, die nog steeds sliep. Helmke's haar was heel dun en ze zag eruit alsof ze watten op haar hoofd had. Alva staarde liefdevol naar haar oude vriendin. Opeens keken vermoeide maar vriendelijke ogen haar aan. Maar een oorverdovende, angstige schreeuw verbrijzelde de harmonieuze stilte tussen hen. Een man met een opgezwollen gezicht en een dikke wang rende over het marktplein weg van de badende man. De badgast met de tang om tanden te trekken rende achter hem aan. Veel mensen barstten in lachen uit en moedigden de bader aan om harder te rennen. "Georg, zag je dat...?" riep Alva naar de kraam van de boer. Maar Georg was verdwenen en Alreich was bezig boterhammen met reuzel te smeren. Alva trok haar schouders op en glimlachte, terwijl ze naast Helmke ging zitten, die nu ook klaarwakker en levendig was. Ze had nog niet de helft van het brood opgegeten en gaf het aan Helmke. Ze had vast honger. Veel mensen kwamen langs en vertelden verhalen en kletsten met elkaar. De marktdag was als een sprekende krant, je kreeg al het nieuws. Mensen spraken over de piraten en de gebroeders Vitalia, over de laatste overvallen op boerderijen en kastelen, over ridders en verre landen. Plotseling kwam Peter langs. Hij had balen stof onder zijn arm en straalde naar Alva. "Wat doe jij hier?" vroeg Alva. Ze was verrukt en sprong op. "Nou, mijn werk!" zei Peter en keek naar de balen stof in zijn armen. "Ik moet deze nog afleveren, dan heb ik nog drie andere leveringen en dan ben ik klaar voor de dag." Hij dacht na. "Nou, dat is niet helemaal waar, ik moet nog Latijn leren, morgen ga ik naar de Franciscaner monniken om nieuwe perkamenten te halen en dan willen ze altijd weten wat ik geleerd heb." Hij grimaste een beetje, hij hield niet van Latijn. Hij hield van wiskunde, zeevaart en aardrijkskunde. Zijn ouders waren rijke mensen en Peter zou later het handelsbedrijf van zijn vader overnemen. Zijn vader bezat twee koggen. "Denk je aan vanavond?" vroeg hij fluisterend aan Alvar, zodat Helmke hem niet kon horen. Helmke luisterde toch al niet, ze was van uitputting alweer in slaap gevallen op de kist. "Natuurlijk!" zei Alva. "Zoals we besproken hebben, ontmoeten we elkaar als de kerkklok vijf uur slaat, beneden bij de weg voor het klooster," legde ze uit. "Hopelijk is Hugo op tijd." "Hopelijk!" grijnsde Peter. "Als hij niet weer zoveel bier drinkt dat hij de tijd mist." "Ik begrijp niet waarom hij zoveel bier drinkt,"

mijmerde Alva. “Een goede meesterbrouwer moet veel uitproberen, nieuwe recepten vinden en die dan van tijd tot tijd proeven,” legde Peter uit. “Wismar rood bier is tenslotte een van de beste. “Ik moet gaan. Ik zie je later, misschien heb ik nog een levering die me langs jou hier brengt, dan kunnen we weer praten!” “Oké!” antwoordde Alva vol verwachting, haar maag kriebelde en ze knipoogde naar hem. Peter verdween in de menigte. Martha en Alreich hadden het erg druk. De boterhammen met reuzel waren erg populair. Ondertussen waren de jongens teruggekeerd en hielpen met de verkoop. Hun vader, Alreich, had het zich gemakkelijk gemaakt. Hij lag bovenop de kar, gewikkeld in bont, liet de zon op zijn gezicht schijnen en sliep. Ze zouden waarschijnlijk om de beurt verkopen. Muzikanten speelden op een fluit en sommige mensen klaptten op de maat. Alva hoorde een gesprek over een piraat. Het ging over Klaus Störtebeker, de leider van de Vitalienbrüder. Bij hem hoorden ook de piraten Gödeke Michels en Magister Wigbold. Zij waren zogenaamde Likedeelers, oftewel gelijkmakers. Ze verdeelden alles wat ze buit maakten gelijk. Niet alleen onder de piraten, maar ook onder de bevolking, meestal in de vissersstadjes of dorpjes waar ze zich schuilhielden. De goederen werden uiteindelijk via carters en kooplieden verkocht en kwamen ook op de stadsmarkt van Wismar terecht en werden ongemerkt via beschermde Hanzeroutes over het hele land verspreid. Alva mocht de gebroeders Vitalien graag, ze waren vreselijk tegen de gemene rijken, maar eerlijk tegen de vriendelijke bevolking. Veel gewone mensen stonden hen bij en hielpen de piraten. Andere mensen haatten hen en wilden alle piraten opgehangen zien, maar dat waren vooral rijke kooplieden of edelen. Helaas begreep Alva er niet veel van, ook al had ze de twee mannen benaderd. Het enige wat ze hoorde was dat de piraten naar Wismar kwamen om een deal te sluiten met het stadsbestuur. Alva kriebelde van opwindning, mijmerde ze. Er komen piraten naar onze stad, misschien wel Klaus Störtebeker! Natuurlijk, het is zijn geboortestad. Maar wat wil hij hier? Heeft hij hier familie? In elk vissersdorp heeft hij toch wel familie, dacht ze. Misschien, en haar hart maakte een sprongetje in haar borst, zouden de broers zelfs vrouwelijke piraten aan boord kunnen nemen.

Hoofdstuk 4

Er was veel gaande in de brouwerij van Hugo's vader. Vandaag probeerden ze met z'n allen een nieuw ras uit en er was een hele lading hop aangekomen. De knechten en leerlingen waren de hele dag bezig geweest in de haven om de goederen veilig te stellen. De zaken gingen meer dan goed! Hugo's vader benadrukte altijd graag dat de stad het nooit zo goed zou hebben gedaan als nu zonder het Verdrag van Hanze. Mensen zouden als gekken kopen. Iedereen die kon werken zou een baan hebben en iedereen zou zich speciale dingen kunnen veroorloven. Zo klonk zijn lof voor de Hanze meestal. Hugo had veel te doen, zijn been was niet meer zo pijnlijk, hij had het verband al een paar keer verwisseld en er af en toe een paar gele druppels in gedruppeld. Vroeg in de ochtend had hij de ketels uitgewassen en nu hielp hij met het uitladen van de enorme balen hop. Ze haalden hop overal vandaan, de lokale was goedkoper, maar die uit Beieren of België had een andere smaak, en als je gerst uit verschillende teeltgebieden toevoegde, was het erg leuk om te experimenteren met het maken van nieuwe, heerlijke biersoorten! Het werd langzaam middag en de zon ging onder. De hoge huizen met puntgevels wierpen hun lange, koude schaduwen. De bel luidde om het einde van de marktdag aan te geven. De

eerste kramen werden al gesloten en de marktkramen afgebroken. Helmke had de hele dag doorgeslapen, ze zat nog steeds op de kist en trilde af en toe. “Ze heeft vast pijn of een nare droom,” dacht Alva. “Kom, Helmke, laten we inpakken. We hebben alles verkocht!” Alva hielp de oude vrouw overeind. “Wat gaan we doen met deze slechte appels? Mag ik ze meenemen voor het varken in ons huis?” “Natuurlijk,” fluisterde Helmke, ze was nogal zwak. “Wil je me naar huis brengen? Ik weet niet of ik de wandeling alleen aankan.” “Natuurlijk, dat doe ik graag!”. Aan de overkant van de weg werd de stal van de boerderij gedeeltelijk afgebroken. De kinderen hielpen om alles op te ruimen en de spullen netjes in te pakken. Alreich stopte verschillende dozen onder zijn kar en de zakken bovenop. Tegelijkertijd spande Martha een grote canvas tent over de hele paardenkar. Ze zouden er vannacht waarschijnlijk in slapen zodat ze niet met hun spullen naar de weide hoefden te verhuizen, dacht ze. Het is veel veiliger in de stad. Op de kookplaat stond een pannetje te pruttelen. Alva's maag knorde. Er zat vast een heerlijke soep in, want het rook heerlijk naar groenten, vis en reuzel. Ze had de soep graag geproefd. Het moest geweldig zijn om op een boerderij te wonen, elke dag iets te eten te hebben en elke ochtend de dieren en planten te mogen verzorgen. Als ze een boerderij zou hebben, zou ze prachtige bloemen kweken en die dan tot kransen en mooie bundels binden, ze zou dieren hebben en die verzorgen of misschien zou Peter er wel zijn en dan zouden ze samen kinderen krijgen waar zij voor kon zorgen. Alva lachte om deze gedachten. Ze keek uit naar haar leven. Ze was pas 14 en toch kon ze zich een gezinsleven voorstellen! Ze was blij met die gedachte. Toen ze klaar was met haar werk en alle dozen in elkaar gestapeld had, hielp ze Helmke om op de kar te gaan zitten. Alreich kwam erbij en hielp voorzichtig om het oude vrouwtje goed neer te zetten, zodat ze niet naar beneden gleed. Hij hielp Alva ook door de kar aan het rollen te krijgen. “Bedankt en tot morgen!” riep ze naar Alreich, Martha en de kinderen. Ze waren zo aardig voor haar en ze keek ernaar uit om ze morgen allemaal weer te zien. Ze zag dat Martha erg bezorgd keek en Alreichs hand pakte. En zo ging Alva op weg langs de Lübsche Strasse. De kleine jongen wachtte al bij de houtsnijder. Alva stopte de wagen en zocht zijn mand op de laadplaats naast Helmke. “We hebben vandaag niet alle wasknijpers verkocht!” hield ze hem de mand voor. Hij keek erin en zijn gezicht, eerst bijna verdrietig, begon op te lichten. “Dank je, Helmke!” Hij boog en riep “Fijne avond!” terwijl hij nog steeds doorliep. Alva was blij om zoveel beleefdheid te horen. “Wat heb je deze keer in zijn zak gestopt?” Helmke glimlachte: “Een grote kom honing.” Ze wist dat dat veel te veel was. Helmke goot de meeste nietjes in haar doos met ruilwaar, die ze mee naar huis nam. Alva trok aan en Helmke moest oppassen dat ze niet naar beneden gleed. Het karretje was niet zo zwaar. Helmke woog niet veel. Toen ze de stadspoort passeerden, zei de oude vrouw: “Ik wil alleen lopen, laat mij het proberen.” “Weet je het zeker?” Helmke knikte en verzekerde haar dat ze het zou halen. Ze voelde zich goed en had kracht verzameld, de hele dag geslapen en goed gegeten. Nu zou ze het halen. Alva was onzeker, maar wilde Helmke niet betuttelen, dus hielp ze haar naar beneden. Helmke gleed van de auto en stond met haar voeten stevig op de grond. Alva keek haar een beetje argwanend aan, want ze dacht niet dat de oude dame de wandeling alleen aankan. “Doe me een plezier, Alva. Breng de auto naar mijn huis. Als je nog in staat bent en tijd hebt, zou het fijn zijn als je wat appels plukt en ze hier neerzet...” ze tikte met haar dunne vingers op de opgestapelde kratten, “... en breng de kippen terug naar het hok. Dat zou vriendelijk van je zijn, voor de rest zorg ik later wel.” Het meisje knikte bedachtzaam. “Dat zal ik doen,” zei Alva, “maar wat ga jij doen? Weet je echt zeker dat je alleen wilt gaan?”

“Ja, ik wil echt even bij Albert langs, misschien eten we samen wat brood en praten we over vroeger.” Helmke grijnsde. Alva wist natuurlijk dat Helmke verliefd was op Albert. Hij was visser en was in zijn jonge jaren de hele dag op zee geweest. Nu repareerde hij netten en gaf hij de jonge vissers tips en goedbedoelde adviezen. Alva keek Helmke op en neer om er zeker van te zijn dat ze echt sterk genoeg was. Toen glimlachte ze en zei: “Oké, ik hoop dat jullie allebei veel plezier hebben en doe de groeten aan lieve Albert!” Toen pakte ze de auto en rende over het zandpad naar het huisje. Toen ze bij het huisje aankwam, deed ze wat ze Helmke had beloofd. Ze maakte alles klaar voor de marktdag van morgen. Op de terugweg naar de stad probeerde ze Helmke te zien op weg naar de vissershutten, maar die was natuurlijk allang weg, dus het ging heel goed met haar en ze had haar kracht terug. Alva was opgelucht en ging op weg naar het ontmoetingspunt, want als ze iets eerder in Wismar was, kon ze nog even bij de gaarkeuken binnenwippen. Ze ging niet naar huis omdat ze haar broer niet wilde storen. Georg sliep waarschijnlijk nog in het bed dat ze deelden. Halverwege veranderde ze echter van gedachten en besloot ze Hugo's brouwerij binnen te wippen. Ze zag Hugo's vader al van ver buiten het café bij de waterpoort staan. Snel en zonder veel aandacht te trekken liep ze naar een andere deur, want ze wilde Hans echt niet tegenkomen. Hugo's broers en zussen zaten overal verspreid, maar ze zag Hugo nergens. “Wacht even!” riep ze, greep iemand bij de nek en greep een jongetje vast. “Weet jij waar Hugo is?”. Geschrokken keek het jongetje haar aan en herkende haar na een paar seconden. “Oh, jij bent het, je kunt me niet zo laten schrikken, Alva!”. Ze trok haar schouders op. “En, waar is hij nu?” “Ja, ik denk erover na!”. Hij draaide met twee vingers door zijn witblonde krullen. “Hij is in de kelder, denk ik ...”. “Dank je, Arthur!” Daar vond ze hem inderdaad. Hij praatte tegen zichzelf. Hugo was grappig, hij was dapper en een beetje traag in zijn denken en altijd vrolijk. Je kon altijd plezier met hem hebben, maar op de een of andere manier was hij ook vreemd. Wat voor kind praat er nou tegen zichzelf? Nou, hij was geen kind meer. Hugo was een jaar ouder dan zij, namelijk 15, dus dan ben je natuurlijk geen kind meer en dan doe je natuurlijk ook dingen die volwassenen doen, zoals bier drinken en in jezelf praten. Hugo was alweer aangeschoten, in ieder geval een beetje, dacht Alva. “Hallo Alva!” Hij was blij haar te zien. “Wat doe jij hier?” “Ik kwam je ophalen, kan ik je nog ergens mee helpen?” Hij wuifde haar nonchalant weg. “Nee, nee, ik ben zo klaar. Ik moet alleen nog even deze ketel schrobben. Hij moet blinkend schoon zijn!” Hij schrobde als een bezetene rond de ketel met een doek in de ene hand en een borstel in de andere. Alva zag dat het water in de emmer heel schoon was. Niet zoals in de pub, smerig en stinkend. De hele kelder glinsterde en blonk, het was echt ongelooflijk schoon. Ze schaamde zich even voor haar vieze kleren. Er zat nergens een spin of ander ongedierte. De ketels blonken. “Wat heb je vandaag gebrouwen? Is er een nieuwe smaak?” “Ja, we hebben iets nieuws geprobeerd, wil je het proberen?” Alva wist niet zo goed of ze dat wel moest doen, want ze moest vandaag die vreselijke tunnel onder de markt in. Ze was er bang voor omdat Hugo haar had verteld dat hij op een geplette rat was gestapt die zijn ingewanden aan alle kanten had ontbloot, dat er massaal bloed uitgespoten was en dat alle ingewanden eruit gebold waren. Alva was zo geschrokken. Ze dacht erover na en zei toen: “Ja, oh ja, dat wil ik wel proberen!” Ze hoopte dat dit haar angst zou wegnemen. “Misschien neem ik nog een slok bier! Misschien is het dan niet zo eng in de kelder,” zei Hugo terwijl hij haar aanstaarde en zich rot lachte. Ha ha, dacht Alva. “Wat voor bier heb je gebrouwen?” “Probeer dit eens, hier!” Hij hield haar een kan voor en liep naar een toonbank. Hij haalde een pot fruit en triomfeerde.

“Wat?” verwonderde ze zich, “je gaat me toch niet vertellen dat je rode bessen in het bier hebt gedaan?” “Ja, rode bessen!” Hij vond het heel normaal. “Dus jam van rode bessen.” Vroeg hij haar, terwijl hij naar de kan knikte. “Waarom probeer je het niet? Het smaakt echt goed!” “Je hebt jam door het bier gemengd, dat moet lekker smaken?” “Ja, dat is zo! Waarom probeer je het niet? Het bier werd rood toen ik het mengde en het smaakt nu zoet en niet meer zo bitter. Geloof me.” Hugo praatte en praatte als een echte koopman. Alva bracht de mok naar haar mond nadat ze ongelovig haar hoofd had geschud en hem geamuseerd had aangekeken. “Oké.” Ze proefde en smakte met haar tong tegen haar gehemelte. Hugo was klaarwakker en vreemd opgewonden. Hij stapte nerveus van zijn ene been op zijn andere. “Het smaakt vreemd, een beetje naar bier, veel milder...”. Ze mijmerde: “...maar ook fruitig, op de een of andere manier aangenaam.” Ze nam nog een slok en merkte dat het met elke volgende slok beter smaakte. “Hoe wil je het noemen?” Dit keer dronk ze goed en Hugo ontspande zich. “Ik weet het nog niet.” Hij was erg blij dat zijn uitvinding deze keer had gewerkt. “Ga je het boven aan de bar verkopen?” “Eigenlijk wel.” Hugo was trots. “Ik vind het echt geweldig!” grijnsde Alva met rollende ogen, het bier deed zijn werk al. “Zullen we Peter iets meenemen om te proberen, wanneer ben je hier eigenlijk klaar?” Ze keek om zich heen, “Zo meteen!” Hij duwde snel de schaal met fruit in Alva's maag en liet zich op de grond vallen. Ze zag een diepe snee in zijn rechteronderarm. “Je bloedt!” beseftte Alva geschrokken. “Wat is er gebeurd?” Hij pauzeerde even, keek naar zijn arm en zei: “Er was gisteravond ruzie in de kroeg,” terwijl hij verder ging met schoonmaken. “Het ging over Störtebeker, die een deal wil sluiten met Wismar. Er waren ook raderaars uit Hamburg in de zaal, die moeten drie dagen op de rede hier bij Wismar liggen en hun goederen beschikbaar stellen voor verkoop aan onze stad, nou, en ze zien Störtebeker liever hangen dan dat ze een verbond sluiten met Wismar. Wismar wil de gebroeders Vitalien bescherming bieden in de stad en in ruil daarvoor moeten de piraten hun goederen hier op de markt en in de haven verkopen.” Hij poetste en poetste. “Persoonlijk vind ik dat heel goed!” Hij keek Alva in de ogen, die aandachtig luisterde. “Het zal veel handelaren naar de stad brengen, veel kopers en de schatkist van Wismar zal overlopen van de belastinginkomsten en bovendien zal bijna niemand onze Hanzestad durven aan te vallen, want de beruchtste piraten van de hele Oostzee kunnen zich in de stad bevinden, wie zou er zo roekeloos zijn?” vroeg hij, zich lachend tot Alva wendend. Toen werd hij bedachtzaam, “Ja, maar de Hamburgers of de Denen willen dat voorkomen en de Likedeelers opjagen en voor het gerecht brengen zoals alle criminelen. Ze zeiden ook dat ze in alle Hanzesteden op zoek waren naar familieleden en hen als gijzelaars wilden ontvoeren.” “Waarom is dat?” vroeg Alva, niet-begrijpend. “Als ze gijzelaars hebben, kan het zijn dat Störtebeker te hulp schiet en in de val loopt.” “Dat is verschrikkelijk!” ze hield van Klaus Störtebeker en zijn piraten. “Ik wil niet dat onze stad wordt binnengevallen door Hamburgers!” “Nah!” riep Hugo. “Hij kan zich te goed verstoppen in de Hanzestad, denk aan de monnikentunnel onder de stad, te veel smalle steegjes en bondgenoten!” Zijn ogen lichtten op van opwindning. Alva ademde hoorbaar uit, ze was opgelucht. “Als ze dat doen, vangen ze hem op zee!” en Alva's wenkbrauwen groeven weer van schrik. “Hoe dan ook, gisteravond vlogen kopjes en kannen door de lucht en op me af en ik offerde mijn arm op om mijn gezicht te beschermen.” Hugo was gewend aan verwondingen. Uiteindelijk was hij klaar met schoonmaken. Alva had al het fruit en de overgebleven jam opgegeten en was niet meer zo duizelig. Hij waste zijn handen, trok zijn natte kiel uit en trok een nieuwe aan. “We kunnen gaan!” Alva zette een

stap en struikelde, natuurlijk was ze nog steeds duizelig. Ze stond onvast op en wankelde een beetje achteruit. Hugo moest lachen. “Kom, ik hou je wel vast, ik kan niet wachten om te zien wat Peter zal zeggen als hij je zo ziet!” Hij kromp ineem van het lachen. Samen haalden ze een klein keramisch flesje en goten er wat fruitbier in. “Dan kan hij het zelf proberen,” en toen liepen ze de kleine trap op. Toen ze uit de brouwerij kwamen, zagen ze dat er veel mensen richting de haven liepen, er was iets vreemds aan hen, want de mensen hadden niets in hun handen, geen karren, geen zakken of andere handelswaar. Ze liepen allemaal naar de waterpoort, naar de haven en keken uit over de baai van Wismar, waar alle koopvaardijsschepen vandaan kwamen en uiteindelijk herkenden Alva en Hugo waar de mensen naar op zoek waren. In het bijna windstille water, geruisloos en mystiek, zeilden drie koggen achter elkaar aan. Behendig voeren ze de haven van Wismar binnen. Op alle drie de schepen wapperde een bekende vlag in het midden van hun masten. De gevreesde piratenvlag. Veel mensen juichten, anderen keken angstig om zich heen. Alva zag vreemde mensen tussen hen, haveloos en vies, met half afgescheurde oren en littekens op hun gezichten. Hugo gaf ze een duwtje en fluisterde: “Vitalia broeders, overal!” en knikte in de richting van de haven. Voor de rest was het angstaanjagend stil, meeuwen vlogen zwijgend in de wolkeloze blauwe lucht. Plotseling klonk er een schel gefluit en werden de zeilen van de koggen gereefd, aan de mast vastgemaakt, de ankers uitgeworpen en alle drie de schepen met dikke touwen aan de kade vastgemaakt. Aan boord stonden ze als een menselijke ketting, piraten dicht bij elkaar. Ze zagen er angstaanjagend uit, soms met harnassen aan, soms bijna naakt, velen hadden wapens bij zich en hun huid was getekend. De eerste die van boord ging was een statige figuur. Hugo gaf Alva weer een duwtje: “Dat is Klaus Störtebeker!” Hij droeg een beigekleurig gewaad met een wijnrood fluwelen vest, aan zijn zijde droeg hij zijn brede zwaard, een kleine leren buidel en een baret over zijn rug. Zijn lange, blonde en verfomfaaide haar wapperde in de plotseling opstekende wind onder zijn oude leren hoed. De leiders van de andere schepen gingen ook als eersten van boord: Gödeke Michels en Magister Wiegbold. Toen Störtebeker naar de Wismarers begon te zwaaien en hen begroette, klaarde de stemming op en was er een warm welkom. Plotseling kwamen er zelfs ergens muzikanten vandaan. Alva en Hugo ontspanden zich ook. Alva kon zich nauwelijks losrukken van de aanblik van de piratenkapitein, haar hart begon opgewonden te kloppen. Hugo probeerde Alva mee te trekken in de richting van de stad, maar ze wilde Klaus Störtebeker zo graag van dichtbij zien. Ze maakte het Hugo echt moeilijk. “Kom nu maar mee, we moeten Peter zien, hij zit waarschijnlijk al te wachten!” Toen ze bij het Franciscaner klooster aankwamen, moesten ze oppassen dat ze de monniken niet tegenkwamen. Veel monniken waren in de tuin bezig met het besproeien of wieden van hun medicinale en culinaire kruiden. Andere monniken mompelden zachtjes in zichzelf of zaten op bankjes buiten het klooster perkamenten te lezen. Peter kwam stralend van vreugde op hen af toen hij hen achter het muurtje zag en keek opeens niet meer zo blij toen hij naar de monniken keek. “Ik doe al de halve dag wat zij doen.” Op hun vragende blikken antwoordde hij: “Latijn leren, morgen word ik getest. Mijn vader komt vanavond terug. Ik hoop het. Ik wilde tegen die tijd al mijn huiswerk af hebben. Ik kijk er echt naar uit om hem te zien!”. Alva merkte dat hij zich zorgen maakte. Zijn vader zou vorige week terugkeren naar Wismar, maar dat werd meestal uitgesteld. “Waar was hij laatst?” vroeg ze om hem af te leiden. Peter dacht na, “Ik weet het niet precies, ik denk dat hij voor het laatst in Brugge was.” Peters vader was koopman en reisde vaak op een of andere rader om zijn waren te verkopen. Hij was in

veel Hanzesteden geweest. Alva pakte Peters handen en kneep er zachtjes in. "Misschien is hij al in de haven."

Het zachte gezang van de Franciscanen viel stil toen de kerken van de Hanzestad vijf uur 's middags aankondigden. Toen Alva een paar stappen wilde zetten, wankelde ze. En Peter vroeg geamuseerd: "Wat is er met je aan de hand? Ben je in Hugo's kelder geweest?" Hugo lachte en hield meteen de fles onder zijn neus. "Ja Peter, Hugo heeft een nieuw bier geprobeerd, wil je het proberen?" giechelde ze. Peter was een beetje geïrriteerd. "We zouden de tunnel in gaan, als jullie allebei zo in de war zijn als je weer over iets struikelt...". Hij pauzeerde en zocht naar de juiste woorden. "Ik moet op jullie kunnen vertrouwen. Jij moet de vaten vinden en ze dan op de juiste plek afleveren." Hij krabde vol ongeloof op zijn hoofd en begon nerveus te ijsberen. "Als dat vanavond niet lukt, krijgen we het geld niet. Ik heb het geld nodig en jij zeker ook!". Alva keek naar Hugo, die zijn verband aan het vernieuwen was. Het flesje zag er mysterieus uit, vond Alva. "Ik heb het beloofd aan de Franciscaner monniken, hoe dan ook, we moeten de ondergrondse tunnels in...!" Hij woelde met beide handen door zijn krullende haar. "...We zijn al veel te laat!" Alva nam hem zachtjes bij zijn schouders en kneep ze stevig samen zodat hij wat kalmeerde. "Het spijt me," zei ze en trok Hugo naar zich toe. Hij op zijn beurt beheerste zijn vriendelijkste glimlach, haalde zijn schouders op en hield zijn hoofd schuin. "Probeer het tenminste!" zei Hugo tegen Peter. "Dat is een heel nieuw ras. Misschien kan je vader het verkopen in Brugge of India of zo." Peter kreunde, maar moest toch grijnzen. Hij pakte de fles, maar dacht even na of het wel het juiste was om te doen. Vastberaden nam hij een grote slok en grimaste bij het besef dat het veel beter smaakte dan hij had gedacht. Toen keek hij alsof hij het echt lekker vond. Hij nam nog een slok en toen nog een. Uiteindelijk gaf hij de lege fles terug. "Smaakt goed, helemaal niet slecht. Misschien kun je het een beetje bijschaven en dan gaan we aan de slag." Peter grijnsde naar Hugo en klopte hem waarderend op de schouder, alsof ze al echte zakenpartners waren. Alva was een beetje jaloers: ze had Peter ook graag een zelfgemaakt product aangeboden, maar ze had niets om mee te ruilen. "Oké, zijn jullie er klaar voor?" vroeg Peter aan de groep. Ik heb de fluit bij me, let op," en hij begon gewoon te spelen. Tijdens de pauzes in zijn fluitspel floot hij: "We mogen niet betrappt worden." Zijn melodie herhaalde zich. "Ik zeg het nog een keer...", floot hij opnieuw, "... we zullen zwaar gestraft worden." Zijn fluit klonk en misselijkheid begon op te komen in Alva. "Ja, dat worden wel!" Ze sloeg beide handen over haar oren. "We zullen voorzichtig zijn, zo erg zal het niet zijn!" "Nee serieus!" hijgde Peter. Hij legde eindelijk de fluit neer. "Ik hoorde over een boerenjongen van 14 jaar oud...". Met wijd opengesperde ogen schreeuwde hij letterlijk: "...hij is geëxecuteerd! Zijn hoofd afgehakt! De hele stad keek toe!" "Pardon?" kwam Hugo tussenbeide, hij werd magisch aangetrokken door vreselijke verhalen. "Wat heeft hij gedaan?" wilde hij weten. Kinderen en vrouwen mochten niet deelnemen aan executies. Peter rolde met zijn ogen en keek naar de lucht. "Ik weet het niet precies. Hij heeft waarschijnlijk veel gestolen of iemand vermoord. Ik heb geen idee. Hoe dan ook, zijn hoofd is eraf gehakt." Alva ergerde zich steeds meer, een bloederig, afgehakt hoofd van een jongen rolde voor haar voeten in haar geestesoog. Hugo wreef over zijn nek en Alva verstrakte. Ze wilde niet gestraft worden en al helemaal niet opgehangen of onthoofd. Dat was iets voor volwassenen, iets wat tussen volwassenen moest blijven. "Laten we gaan, ben je er klaar voor?" vroeg Peter. Alva worstelde nog steeds met haar maag, ze wist niet of ze klaar was voor een avontuur. Ze was bang en greep naar de fles die Hugo altijd in zijn tas om zijn maag droeg. Ze nam

een paar grote slokken. “Ik ben zo klaar,” zei Alva en dronk. Hugo volgde. “Oké!” zeiden ze allebei resoluut, als uit dezelfde mond. Peter keek hen allebei aan. Hij was zo trots op hun vriendschap. Hij wist dat wat er ook gebeurde, hij altijd op hen kon rekenen. “Oké,” knikte hij naar hen. Hij pakte zijn fluit en begon een melodie te spelen. “Je moet veel harder spelen,” lachte Alva. “Ik weet niet of ik het zo kan horen in de aarde.” Hij floot nog harder dan eerst. Dezelfde melodie. Het was een prachtige melodie.

Toen het voorbij was, bloosde Peter toen hij beseftte hoe Alva naar hem keek. De paar monniken die nog in de kruidentuin bezig waren, keken op van hun werk en keken naar de kinderen. “Kom, we moeten gaan,” zei Hugo en ze liepen gehurkt langs de muur. Peter kroop in de richting van de naburige straat die naar de markt leidde. Hugo en Alva klommen behendig over het lage muurtje en verdwenen bijna onzichtbaar in het Franciscaner klooster. Er was een heel klein houten poortje in een nis achter een klein hoekje. Daarachter was een smalle gang, stinkend, vochtig, modderig en vol schimmel. Het kroop langs de muren in alle kleuren en texturen. Alva huiverde toen Hugo de lantaarn aanstak die achter de houten deur verborgen was. Ze verdwenen allebei voorovergebogen in de eindeloze gang, terwijl Peter bijna bij de markt was. Hij wachtte een paar minuten en probeerde in te schatten hoe lang het zou duren voordat ze bij waren. Hugo liep vooruit en Alva volgde. Ze walgde omdat er overal modder en vuil lag. Het stonk verschrikkelijk. Hugo herinnerde zich wat Maria had gezegd. Ze moesten uitkijken voor wasresten op de rechtermuur. Hij peinsde en begon te zweten, waar was de rechtermuur? “Jij, Alva?” “Ja?” Alva schrok, ze liep heel dicht achter Hugo, bijna alsof ze zijn rugzak was. Plotseling hoorden ze allebei een melodie, heel zacht, afkomstig van een fluit boven hun hoofd. Alva was opgelucht, het was Peter. Ze sloot haar ogen en vergat even alles om haar heen, deze prachtige melodie. Het was heel zachtjes te horen en ze moesten allebei heel stil zijn om te horen waar het vandaan kwam. Langzaam liepen ze verder over het doorweekte pad. Het geluid werd steeds vager. Natuurlijk wist Peter niet waar ze zich onder de grond bevonden en dus was het moeilijk voor hem om hen de weg te wijzen. Hij deed zijn best. Peter stond op de markt. Hij deed een paar stappen in de richting van het klooster van de Zwarte Broeders, stopte weer en speelde weer op zijn fluit. Hij hoopte dat ze hem zouden horen. Peter was erg gefocust. Hij was zo geconcentreerd bezig om langzaam te lopen en luid op zijn fluit te spelen, dat hij niet eens merkte dat de markt bijna verlaten was. Als hij had opgelet, had hij gemerkt dat niemand op hem lette, want alle inwoners, alle kooplieden en handelaren van de Hanzestad stonden voor het stadhuis of keken in de richting van het stadhuis. Er heerste grote opwindning onder de mensen. Veel mensen hadden zich verzameld en spraken met elkaar. Te midden van de menigte waren drie figuren te zien die in het middelpunt van de belangstelling stonden. Ze werden bewaakt en vergezeld door de stadsvaders en soldaten. Het waren drie mannen, bekende mannen, allemaal piraten, veracht en gehaat door sommige inwoners van de stad. Sommigen riepen: “Jullie moeten gearresteerd worden!” Anderen stonden tegenover hen, juichten en begroetten hen hartelijk. Maar Klaus Störtebeker en zijn broers Vitalien liepen vrolijk en tevreden door een traliewerk van Hanzestadgenoten rechtstreeks naar het stadhuis. Ze kregen te horen dat daar een belangrijke vergadering zou worden gehouden - belangrijk voor de stad Wismar en belangrijk voor de piraten. Zodra de deur van het stadhuis achter hen dichtviel, ging de marktdag en het leven verder alsof er niets was gebeurd. Iedereen ging weer zijn eigen gang. Niemand merkte de zakkenvullers links en rechts op. “Alva...” vroeg Hugo opnieuw. “Weet je waar rechts is?” “Wat, waarom?” Alva was bezig haar jurk

en schorten op te rollen zodat ze geen water over zich heen zou krijgen. Haar voeten zaten deels tot haar enkels in de modder. Ratten bleven razendsnel langs hen scharrelen. "Ik weet niet welke kant goed is. Ik probeer erachter te komen waar rechts is," stamelde hij wanhopig. "Hoe oud ben je, vijftien of vijf?" "Zeg gewoon waar rechts is, Alva!" eiste hij. Ze dacht na. "Stuurboord, het is rechts." Alva vocht tegen haar misselijkheid. "Ik weet niet wat stuurboord is!" Hugo klonk een beetje boos. "Waar is anders rechts?" Alva hield haar kleren tegen haar nek en dacht na. "Daar!" zei ze blij, wijzend naar Hugo's gewonde been. "Waar je verband zit!" "Ah!" blij keek hij omlaag naar zijn been. Hij zag het verband en voelde meteen een scherpe pijn. "Het is maar goed dat ik me bezeerd heb, anders waren we hopeloos verdwaald!" Alva zuchtte en schudde zijn hoofd. "Prima, bedankt!" Hij grijnsde en scheen met zijn lantaarn langs de muren. Heel langzaam kroop Alva achter hem aan. "Als je ergens op de rechtermuur klodders was ziet, laat het me dan weten." Alva keek goed, maar Hugo had er al een gezien, een grote witte klodder op de muur. Het verbaasde hem dat hij het toen nog niet had opgemerkt. De witte wasklodders vervaagden in de bakstenen muur met de schimmel in de nissen van het tunnelsysteem. In een hoek ontdekten ze de vaten, nog steeds bedekt met het ooit witte, nu bevelte laken. Peters melodie was nauwelijks hoorbaar. De fluit werd stiller en stiller tot hij stil viel. Een beklemmend gevoel bekwam hen beiden. "Daar zijn de vaten!" fluisterde Hugo. Ze trokken het laken uit en vouwden het op. Hugo stopte het onder zijn shirt. Hij stopte de lantaarn in zijn mond en rolde zijn ton naar voren. Alva nam het tweede vat en rolde het achter Hugo aan. Ze moest oppassen dat ze het niet in Hugo's benen rolde. Ze wilde hier gewoon heel snel weg. Hij stopte bij een splitsing. Hugo deed een paar stappen vooruit en besloot toen de rechter gang te nemen. "Hier, hier zijn de blobs, we moeten deze kant op." Ze baanden zich een weg door de gangen. Peter was ondertussen al aangekomen bij de Dominicanen in het Zwarte Klooster en hoopte dat de twee net zo snel zouden zijn. Hij wachtte hen hier op en niet, zoals afgesproken, bij Cuno. Hugo zag eindelijk licht. Hij gaf de lantaarn door aan Alva zodat hij het beter kon zien. Ja, er was inderdaad licht en ze rolden allebei hun vaten snel, stil en voorzichtig. Ze hadden het gehaald. Verderop, in een alkoof, brandde een lantaarn voor een houten deur. "Wacht hier," zei hij tegen Alva en liep voorop. Hij duwde de houten deur open en herkende in een hoek een in het zwart geklede monnik. Hij zat op een bankje en sliep. Hugo draaide zich om naar Alva en fluisterde: "Er is daar iemand!" Ze rolde haar kleren naar beneden en keek naar haar vieze, stinkende schoenen. Wat waren ze in hemelsnaam voor stomiteiten aan het uithalen? Hugo ging het trapje op, liep langzaam naar de monnik en maakte hem heel voorzichtig wakker. "Hallo," zei hij. "Goedemiddag, wij zijn de boodschappers van het Franciscaner klooster en we brengen twee vaten bier." Het duurde even voordat de monnik wakker werd. Hij schrok helemaal niet. Hij was gewoon kalm en beheerst en keek Hugo aan voordat hij besepte: "Het werd tijd. Ik wacht hier al sinds gisteravond!" "Het spijt me..." antwoordde Hugo. "...er is iets tussengekomen." Hij voelde meteen de wond op zijn been en dacht aan de vreselijke beelden die ze gisteravond in de ziekenzaal hadden gezien. "Het is al goed," besepte de monnik hoe ongemakkelijk Hugo zich voelde. "Hier is je betaling." Een rinkelende zak vloog door de lucht. "Je kunt de vaten daar achterlaten." Daarna verdween hij het klooster in. Zet de vaten maar neer, jubelde Alva. Dat was niet zo gemakkelijk, want er waren drie treden vanuit de keldergang, achter de houten deur. Hugo en Alva werden aan hun lot overgelaten. Toen Alva de treden zag, was ze stomverbaasd. "Wat?" riep Alva, "We moeten de vaten ook deze trap op rollen, pardon?" "Kom op," lachte Hugo, terwijl hij

de tas voor haar ogen zwaaide. Ze pakten allebei het biervat, elk aan een kant, en probeerden het de eerste trede op te tillen. Maar op het moment dat haar buikspieren zich aanspannen, moest Alva vreselijk lachen toen ze Hugo's geconcentreerde en ernstige blik zag. Alle kracht verdween in een oogwenk uit haar armen. Het gebeurde keer op keer: zodra ze de ton vastpakte en haar buik aanspande, barstte ze in lachen uit. Het duurde niet lang voordat Hugo het doorhad. Ze konden niet stoppen met lachen. Elke blik op Hugo's gezicht toen hij zijn armen heel geconcentreerd om het vat sloeg om het samen met Alva de trap op te rollen, zorgde ervoor dat Alva een lachbui kreeg. Het was zo hard. Hoe meer ze lachten, hoe zwaarder de ton woog. "Hugo! Ik weet niet of ik dit kan!" Nu klonk ze wanhopig. "Maar we moeten! Kom op!". Ze gingen allebei achter het vat staan, haalden diep adem en rolden het bijna de eerste trede op. Alva liet een snuif horen. "Sorry!" lachte ze, "het is al goed. Ga aan de kant. Bij drie...", maakte hij zich klaar. "Eén...", de eerste stap was gedaan. "...twee..." bleef hij kreunen. "...en, drie!" riep Hugo, luid scheten latend terwijl hij het biervat over de laatste trede rolde. Alva klom langs Hugo en klopte hem lachend op de schouder. "Je hebt het echt goed gedaan, geweldig!" In het klooster viel ze voorover op de koude vloer en koelde haar gezicht. Ze moest nog steeds lachen en ze had pijn en trouwens, wat was dit voor gekke avond? Wat moest ze zonder haar vrienden? Toen Hugo het tweede vat op had, hielp hij haar overeind, maar het lukte hem niet. Hij had geen kracht meer in zijn armen. Ze waren als pudding. Ze rustten allebei een tijdje uit op de bank waar de monnik net had geslapen. Toen sloten ze de houten deur achter zich. De klus was geklaard. Hugo greep in zijn zak, haalde het zakje met geld eruit en goot het allemaal in zijn hand. "Drie shilling per vat, twee voor ieder van ons!" zei hij trots en gaf Alva haar deel. "Dank je!" ze zou het geld later aan Georg geven. "Kom, we moeten Peter vinden." Ze nam Hugo bij de hand en trok hem achter zich aan. Hugo strompelde en rende achter haar aan, wat er best grappig uitzag omdat hij het geld in zijn zak verstopte. Het was niet zo makkelijk, want zijn buik was nog groter geworden door het laken onder zijn shirt. Hij kon zijn zak nauwelijks vinden. Alva voelde zich zo tintelend en blij dat ze gewoon moest wegrennen. Maar ze glipten stilletjes het klooster uit.

Peter stond al op de hoek te wachten. Het marktplein van Wismar was bijna leeg. Er stonden nog een paar kraampjes die eten en warme dranken verkochten. Alva's broer stond bij de grote kar van de boerenfamilie. Hij praatte weer met Alreich en zijn vrouw. Opnieuw leek het alsof ze elkaar kenden. Georg had een brood in zijn hand en wat te drinken. Het was een mooie avond. Sommige mensen waren nog buiten in de warme schemering. Peter begon te rennen. "Kom, we gaan naar de haven en kijken of mijn vader terug is en dan leggen we Hugo in bed!" lachte hij. De andere twee renden achter hem aan.

Toen ze bij de haven aankwamen, gingen ze op de kademuur zitten en lieten hun benen bungelen. Het rook er zo lekker naar vers brood en gerookte vis. "Ik heb honger!" zei Alva. Ze had nu geld en kon iets kopen. Ze keek naar haar vrienden, die haar idee ook niet slecht vonden. Toen gingen ze naar een kraampje en kochten gerookte vis en vers brood. Hugo liep naar de brouwerij van zijn vader en haalde een grote fles van het nieuwe

fruitbier. Dat was een avondmaaltijd! Alva moest aan Helmke denken. Was ze veilig aangekomen? Misschien zou Helmke ook een heerlijke avond hebben met een zonsondergang, gerookte vis en haar goede vriend Albert. Zeker weten, dacht ze en was tevreden. Peter zat heel dicht tegen haar aan en dat maakte haar blij. Ze kon zijn warmte voelen en de geur van pas gewassen kleren. Hij was niet vies en smerig zoals Hugo en zij, die in de tunnel waren gekropen en over ratten waren geklommen. Peter rook naar zeep en tabak en ze vroeg zich af hoeveel geluk en moed er nodig zou zijn om op een dag met Peter te trouwen. Plotseling stond Hugo op en nam afscheid. Hij zei vrolijk tegen Alva: "Deze keer ben ik sneller dan mijn vader, je wordt vandaag niet nat." Alva was dolblij en Peter en zij gingen ook op weg naar huis. Toen Peter Alva naar huis had gebracht en de grote handelspost van zijn ouders binnenkwam, rook het er naar zijn lievelingseten. Aardappels met vlees en sultana saus. Zijn vader was eindelijk terug, veilig en wel. Op de terugweg waren ze bij de Nederlandse eilanden aan de grond gelopen en was zijn schip lek geraakt. Omdat het te lang zou duren om het te repareren, had hij zijn kapotte schip aan de Friezen verkocht en betrouwbare voerlieden ingehuurd om zijn goederen door te verkopen en nieuwe te kopen. Ondertussen hadden hij en zijn mannen zelfs twee soldaten ingehuurd om niet aangevallen te worden. Die avond kondigden zijn ouders aan dat Peter zijn vader zou vergezellen op de volgende reis, dat hij klaar was voor de volgende stap in zijn leven, dat hij de glorie van de Hanze moest ervaren zolang het duurde en dat ze heel trots op hem waren. Peter stond in de kelder, in zijn grote huis, tussen enorme hoeveelheden goederen en koopwaar, tussen wol, fijne stoffen, kostbare specerijen en vaten vol geheimen. Hij was nu volwassen. Hij zou de grote, wijde wereld zien, vreemde mensen leren kennen en avonturen beleven, zowel ter land als ter zee. Hij dacht aan Alva en hoe dapper ze vandaag was in het labirint, hoe trots en vies ze daarna was en hoe erg hij haar zou missen. Ik stapte heel dicht bij de stenen muur van de kelder en luisterde. Misschien zou hij monniken met rollende vaten kunnen horen.

Hoofdstuk 5

Alva sliep in haar bed, gewikkeld in warme dekens. Ze droomde van piraten en ijsberen, van schepen in stormen, ze droomde gekke dingen en werd plotseling wakker. Eerst dacht ze dat het stemmen waren van het radertje in haar droom, met de wit met rood gestreepte zeilen waarmee ze als kapitein de zeeën bevaarde. Maar de geluiden kwamen uit de keuken. Ze hoorde haar broer Georg, hij klonk erg bezorgd. Hij praatte tegen Maria en Alva begreep het nog net: "...Dat ook. Ik heb net...". Hij viel abrupt stil en sprak zijn gedachten niet uit. Maria zei iets als "...ze begrijpt het wel. Maak je er geen zorgen over. Het was belangrijk. We hebben het geld nodig!" En toen was er een andere stem die tot Maria sprak. Een zachte, zachte vrouwenstem. Alva herkende het niet. De vrouwenstem sprak verwoed en opgewonden tegen Maria. Ze begreep er geen woord van, alleen dat Maria en Georg weg moesten, heel snel, en Alva dacht dat het iets met de ziekenzaal te maken had. Ze rolde zich om, kroop in haar dekens en trok ze op zodat ze niets kon horen en viel meteen weer in slaap. De volgende ochtend werd ze niet wakker op de kist. Ze lag in bed en naast haar lag Georg, die er vreselijk uitzag. Hij had wallen onder zijn ogen, zijn haar was verfromfaaid en hij stonk. Hij was helemaal bezweet en hij lag in bed met zijn kleren aan zonder deken, want Alva had er een. Ze ging rechtop zitten en probeerde over Georg heen uit bed te klimmen. Ze kneep in zijn buik en benen. Georg werd wakker en

Alva zei dat hij maar weer moest gaan slapen. Zij zou naar de markt gaan. Ze dekte hem zachtjes toe, maar Georg ging rechtop zitten, klaarwakker. “Alles is in orde,” zei ze met een glimlach. “Je kunt weer gaan slapen.” “Waar is Maria?” vroeg Georg met een schorre stem. Georg was klaarwakker. Hij zag er erg bezorgd uit. Alva kreeg meteen kippenvel. “Wat is er?” vroeg ze terwijl ze zich omkleedde. “Is er iets gebeurd?”. Georg keek haar met wijde ogen aan en slikte. Er was iemand aan de deur aan het prutsen. Maria kwam binnen. Ze zag de twee bij het bed staan, de een compleet hulpeloos en de ander totaal onbewust. Maria had ook dikke kringen onder haar ogen, ze zag er erg moe uit. “Hallo Alva, je bent al wakker.” sprak Maria lief, anders was ze altijd zo streng en gereserveerd tegen Alva. Maria en Georg keken elkaar aan. Georg begon langzaam op te staan. Alva begreep er niets meer van. Haar mond werd droog, er gebeurde hier iets. Maria ging zitten en zei zachtjes tegen Alva: “Kom hier, kom bij me zitten”. Alva ging zitten en Maria nam haar meteen bij beide handen. Georg voegde zich bij hen, ging ook zitten en legde zijn grote handen over die van de vrouwen. “We moeten jullie iets vertellen...” zei Georg. Hij keek naar de tafel en slikte. “In de nacht...”. Hij zocht naar de juiste woorden en wreef toen met zijn handen over zijn dijen. “Vannacht is er iets gebeurd.” Maria's handen waren warm. Alva probeerde zich te concentreren op de warmte. Het voelde zo goed. “Wat was het? Wat is er gebeurd?”. Alva zocht oogcontact en plotseling vulden haar ogen zich met tranen, ook al wist ze niet wat er aan de hand was. “Helmke...” zei Georg. “Ze is dood.” Georg haperde, zijn stem liet hem in de steek. Hij had Helmke ook zijn hele leven gekend. Hij kon niet verder en Maria nam het van hem over. “Helmke is vannacht overleden. Ze viel vredig in slaap, terwijl ze naar Alva keek. Het ging heel snel. Een vriendin belde me omdat ze dacht dat we haar nog konden helpen, maar toen ik aankwam, lag ze vredig te slapen. Ze had een charmante glimlach op haar gezicht en ze lag in haar bed, ingestopt en opgeknuffeld.”. Plotseling stortte Georg in en hilde bitter. Zijn lichaam trilde. Alva was geschokt door het ongelooflijke verdriet van haar broer. Ze voelde zich compleet overweldigd. Was Helmke dood? Dat kon toch niet. Ze had weer een geliefde verloren. Ze wist niet hoe ze met de pijn moest omgaan of waar ze de kracht vandaan moest halen om haar broer te troosten. Ze beseftte hoe gespannen ze van binnen was. Maria zat roerloos aan tafel. Ze staaarde naar de tafel en zei niets meer. Alva mocht nooit het ware verhaal weten. De herinneringen aan die nacht waren te gruwelijk. Maria huiverde als ze eraan dacht. Helmke was 's avonds laat van Albert naar huis gegaan, ze hadden een heerlijke avond gehad, gegeten en gedronken. Ze was een beetje van haar vermoeidheid hersteld en was sterk genoeg geweest om naar huis te gaan. Maar toen was ze onderweg in elkaar gezakt en had ze haar hoofd gestoten aan een steen. Ze was niet dood, maar de snee had gebloed. Helmke moet versuft zijn geweest, want ze was niet meer opgestaan. Een vriend had haar gevonden, maar kon haar niet overeind helpen. Dus was ze naar Maria gerend om hulp te halen. Toen ze met z'n drieën bij Helmke's huis aankwamen, werden ze begroet door een vreselijk gezicht: Helmke was dood. Maar dat was nog niet alles: wilde honden stonden op het punt om het levenloze lichaam aan te vallen en namen het mee toen de drie naderden. Alleen Helmke's gescheurde en bloederige kleren bleven achter. Maria ademde zwaar. Dit zou ze Alva nooit mogen vertellen. Georg stond op, veegde zijn gezicht af met beide handen en liep rond de tafel naar Alva. Hij omhelsde haar stevig. “Ik heb slecht nieuws voor je.” Alva's tranen rolden over haar gezicht en ze keek hem aan. “Het spijt me zo...” begon hij. Alva beet op haar bovenlip. Hij fluisterde verder: “Gisteren heb ik onze zeilboot verkocht.” “Wat heb je gedaan?!” dat was te veel voor Alva, meer dan

een halfvolwassen mens kon verdragen. Ze stond op, klauwde naar het tafelblad en gilde. "Wat is dit voor een dag? Waarom heb je het verkocht?". "We hebben het geld nodig. We moeten de huur betalen. We hebben nieuwe kleren nodig. Ik verdien niet genoeg en Maria krijgt meestal ook geen geld. Ze krijgt alleen eten. Ik heb ook wat voor jou bewaard. Je krijgt het als je straks terugkomt..., ik..." Hij stamelde: "Ik leg het je later wel uit." Alva ging weer zitten. Ze kon niets meer zeggen. Ze hilde en was boos. Haar zeilboot! Hoe kon ze ooit nog gelukkig worden als ze niet eens kon zeilen? Maria probeerde haar te troosten: "We hebben de kar van Helmke voor je meegenomen. Misschien is het goed voor je om een normale dag op de markt door te brengen." "Een normale dag?" dacht Alva, "Dit wordt de ergste dag van mijn leven." Alles was weg! Ze wilde schreeuwen. "Ik heb geen nieuwe kleren nodig. Ik vind deze leuk, ik heb deze, ... Mama heeft ze voor me gemaakt!" "Ik weet het..." zei Georg, "...het was ook bedoeld voor de winter, dan hebben we allemaal nieuwe kleren nodig." Hij zuchtte. "We hebben de kar voor je meegebracht, hij is volgeladen met goederen voor de marktdag. Helmke had het zo voor je gewild." Bij het woord Helmke vulden zijn ogen zich weer met tranen. "We hebben ook je kippen meegenomen. Ze liggen beneden op het erf en kunnen voorlopig hier blijven. Gustje heeft toestemming gegeven. Dus je mag elke ochtend vijf eieren meenemen als je wilt." Maria ging verder: "De kar staat op de binnenplaats. Ga alsjeblieft naar de markt, open de kraam zoals je altijd doet. Het is belangrijk voor je." Maria keek diep in haar ogen. Maar Alva begreep niet waarom het belangrijk was. Het deed er nu niet toe. Ze had deze marktdag niet nodig. "Doe het gewoon. Alsjeblieft!" herhaalde Maria. "Het zal je goed doen. Je moet bewegen, niet hier zitten. Anders kun je misschien nooit meer opstaan en blijft je leven zoals het nu is." Alva hilde en dacht aan Helmke's woorden over de vijf nieuwe deuren als er een deur dichtgaat. Ze zei door haar tranen heen: "Ik weet niet of ik dit kan." Georg nam haar bij haar beide schouders. "We kunnen dit. We kunnen het samen, iedereen gaat verder waar hij gisteren gebleven was." Maria zei: "De wereld ziet er vanavond weer anders uit. Ik neem vanavond vrij. Misschien kunnen we samen een avond doorbrengen." Alva ademde in en dacht aan Helmke, ze was blij dat ze zomaar in slaap was gevallen, precies zoals ze altijd had gewenst. Nu was ze in de hemel en misschien keek ze wel op haar neer en zou ze blij zijn als Alva naar de markt ging en haar appels verkocht. "En wat moet ik met het geld doen?" snikte Alva. Ze keek Maria door haar tranen heen aan. "Hou jij het maar, het is voor jou." Maria en Georg keken elkaar aan.

Georg ging naar Maria toe en omhelsde haar stevig. Ze keken allebei naar Alva. Maria knikte naar haar en Alva begreep het. Alva stond op, liep zonder zich om te draaien naar de deur en liep zonder nog een woord te zeggen de trap af, liet de kippen op het erf, strooide graan op de grond en opende in gedachten verzonken het deurtje naar de varkensstal. Tranen welden op in haar ogen en ze merkte niet dat de deur niet goed sloot, maar losjes aan de scharnieren zwaaide. Op de binnenplaats stond de kar vol goederen van Helmke. Toen ze de kar zag, zag ze Helmke er in gedachten nog op zitten, klein en gelukkig. Nu Helmke dood was, hoefde ze geen moeite meer te doen of pijn te lijden. Ze pakte de kar en ging naar de markt zonder Gustav en Gustje gedag te zeggen. De kar was ongelooflijk zwaar, veel zwaarder dan normaal. Op de een of andere manier lukte het Alva. Omdat haar huis niet in de buurt van de Lübsche Strasse lag, nam ze een andere route naar de markt. Daardoor stond het jongetje nietsvermoedend langs de kant van de weg te wachten met zijn mandje vol houten knijpers.

Toen ze op de markt aankwam, stelde ze zich op. Ze had voor niemand oog. Ze zag de

burgers niet, Martha of Alreich niet. Ze keek alleen naar beneden, naar de houten straat. De kinderen kwamen naar haar toe, Anselm en Bruno hielpen een handje, ze pakten de appelmanden en zetten ze neer, zoals Helmke en Alva altijd samen hadden gedaan. Ze zetten de goederen op tafel en Bruno vroeg: "Komt Helmke?". Alva stond stokstijf, ze kon zich niet bewegen, de tranen kwamen meteen in haar ogen. Ze kon er niet over praten. Alreich kwam naar haar toe en nam de kinderen in zijn armen. Natuurlijk wist hij dat als Alva alleen kwam huilen, er maar één verklaring was. Na zijn kinderen nam hij Alva in zijn armen. Hij gaf haar een lange, stevige knuffel en bouwde toen de rest om haar heen. Hij zette de kist ondersteboven in het midden, legde de dekens erop en duwde Alva zachtjes naar beneden zodat ze kon gaan zitten. Alva liet het allemaal gebeuren, ze was inmiddels gestopt met huilen en staarde alleen maar voor zich uit. Het voelde alsof ze onder een bel lag, de hele wereld stond stil. Haar zeilboot was weg en Helmke was dood en nu zat ze hier en wist niet wat ze nu moest doen. Ze was verlamd, alles stond voor haar stil. Alles gebeurde als in slow motion. Ze merkte niet hoe het leven om haar heen bruiste, luid en kleurrijk en uitbundig. Verkopers schreeuwden naar haar rechts en links. Kinderen lachten, muziek speelde voor het gemeentehuis. En binnen in het stadhuis gingen de onderhandelingen door. Störtebeker was nog steeds in de stad. Maar ze merkte niets van de drukte. Bij het kraampje naast haar kletterden borden op de grond, het was luid, maar Alva zat daar en merkte nauwelijks iets. Een vrouw probeerde appels van haar te kopen, maar toen Alva niet reageerde, gooide ze de shilling in haar schoot.

Een andere vrouw liep door zonder iets te kopen. Sommige klanten namen gewoon wat ze nodig hadden en stopten in plaats daarvan eieren en kaas in de mand. Martha keek naar dit alles. Ze stond op van haar kraam en zei tegen Bruno: "Kun je alsjeblieft wat hout voor me halen en het lantaarntje, de olielamp."

Toen ging ze naar Alva. Ze ging naast haar op haar knieën zitten. Ze had de kleine vuurplaats meegenomen. Ze maakte vuur met Bruno's hout en zette haar gietijzeren vuurkorf op. Ze vulde de ketel met water en begon toen de oude appels te snijden. Martha schilde alle slechte stukken weg en sneed de rest in grove stukken en legde ze in het kokende water. Bruno kwam weer, deze keer met zijn kleine broertje Anselm, die zich aan Bruno vastklampte en verdrietig naar Alva keek.

"Mama, heb je nog iets nodig? Papa vroeg het," vroeg hij fluisterend. Mama vroeg om nog wat meer zoete siroop. "En breng nog een kan water, alsjeblieft!" Bruno en Anselm brachten alles wat ze nodig had, terwijl Alreich druk in de weer was met de verkoop van haar eigenlijke marktkraam.

Ondertussen was de marktdag veranderd in een groot festival. Er waren veel meer mensen dan gewoonlijk. Luide muziek en vrolijke feesten kenmerkten nu de markt. Alva keek ernaar met de jongens, maar zonder haar ogen van de Grapen af te wenden. Intussen was het mengsel van appel en water tot moes geworden en het eerste winkelend publiek hield halt. "Wat ben je aan het koken?" vroeg een van hen. "Dat ruikt heerlijk!" zei een ander. "Het is appelmoes, wil je het proberen?" "Oh ja, heel graag." Verschillende mensen verzamelden zich bij het kraampje. "Ik wil het ook graag proberen!" zei de pottenbakker en gaf haar een klein bordje. Martha vulde het met appelmoes en gaf het hem terug. De pottenbakker proefde en kreeg een hartelijke glimlach op zijn gezicht. Maar Alva zat daar maar, ongeïnteresseerd, de drukte rond het kraampje niet eens opmerkend. Martha was nu de appelmoes aan het verkopen. Bruno bracht meer hout, hielp met het snijden van de appels en al snel waren beide manden leeg. Alva herkende Peter niet

eens, die haar zijn nieuws wilde vertellen en daarom een kleine omweg over de markt had gemaakt. Deze keer had hij huiden onder zijn arm om af te leveren. Alreich had Peters bezorgde blik op de verdrietig zittende Alva opgemerkt en riep hem bij zich. Hij vertelde hem wat hij vermoedde. Peter begreep het, knikte gedag en ging op weg. Peter had haar eigenlijk willen vertellen over zijn avond met zijn vader en het avontuur dat hij op het punt stond te beginnen. Maar nu had hij het hart niet om met haar te praten. Alva bewoog, ze kon niet langer blijven zitten. Haar billen deden pijn van de harde kist, ondanks alle dekens. Ze had honger en voelde zich uitgeput. Martha gaf haar wat appelmoes en ging bij het meisje op de kist zitten. Ze omhelsde haar hartelijk en zei: "We zijn er altijd voor je als je ons nodig hebt." De woorden en de knuffel voelden goed en Alva voelde zich niet langer zo alleen.

Martha was lief en rook goed. Martha was zacht. Martha leek op haar moeder en het voelde alsof haar moeder in Martha was teruggekomen om haar te troosten. Alva trok Martha dicht tegen zich aan en drukte haar zo stevig mogelijk tegen zich aan. Martha liet het gebeuren. En Alva dacht dat ze haar nooit meer zou laten gaan. Ze wilde de boerenfamilie nooit meer loslaten. Martha aaide over Alva's hoofd en zei: "Alles komt goed. Op een gegeven moment zul je begrijpen dat alles wat er gebeurt een doel heeft. Alles heeft een reden, je moet geduld hebben. Je beseft veel dingen pas als je groot bent, en sommige dingen pas als je oud bent, zoals Helmke. Ze had een goed leven. Ze had jou, Alva." Alva knikte en zei: "Maria zei dat ze vredig in slaap viel met een glimlach." "Nou, zie je wel," zei Martha. "Dan klopt alles.

Dan hoort het zo te zijn. Ze zou zo trots op je zijn als ze je nu kon zien, dapper haar kraam blijven runnen." "Ja." Alva was inderdaad trots. Ze voelde zich nu goed, volwassen op de een of andere manier. Nu was ze volwassen en ze was trots op zichzelf. "Georg zei dat ik met de auto naar meneer Müller in de Böttcherstraße moest gaan. Dat betekent dat ik hier morgen niet zal zijn." Martha knikte bedachtzaam maar met een glimlach. "Maar je kunt me hier helpen..." ze wees naar haar kraam, "...en Alreich en de kinderen zullen blij zijn om je te zien. Ze hebben nog geen zusje!"

Martha streelde haar buik en toen pas realiseerde Alva zich dat haar buik dik was en dat ze in verwachting was. Alva glimlachte. "Ik ben zo blij voor je," zei ze en ze gaf Martha nog een dikke knuffel. "Kijk, ik ga naar mijn auto en ga Alreich aflossen zodat hij even pauze heeft. Roer jij de appelmoes en als alles op is, laat je het vuur uit gaan. Maar haal alsjeblieft eerst de ketel naar beneden. Nu moet je alleen nog goed roeren zodat het niet aanbrandt!" Toen stond ze op en liep door de smalle gang naar haar karretje. Mensen kwamen appelmoes, jam, pompoenen en boeketten gedroogde bloemen kopen. Het vuur brandde uit. Er zat nog een beetje appelmoes in en Alva proefde ervan. Het smaakte zo heerlijk zoet en fruitig, zoiets had ze nog nooit gegeten. Ze was blij dat deze dag nog goed kon aflopen. Helaas kwam Peter niet bij. Hij was geschokt en kon niet goed omgaan met Alva's verdriet. Veel mensen hadden zich weer verzameld voor het gemeentehuis. Ze konden alleen maar hopen dat een pact met de Likedeelers hen meer goed dan kwaad zou doen. De vele piraten zouden Wismar nu waarschijnlijk verlaten. Dat wilde niemand missen.

Alva pakte haar spullen in. Ze zag ook dat de boerenfamilie vertrok. Ze pakte meer in dan ze de vorige avonden meestal deden. Ze zouden waarschijnlijk terugreizen naar hun boerderij. "Het is een geluk," dacht Alva, "dat ze tegelijk met mij van de markt vertrekken. Anders zou ik het morgen niet redden." Ze was blij dat ze de kar kon overdragen. Alles zou

haar aan Helmke doen denken. Ze zou op zoek moeten naar een nieuwe baan. Misschien kon ze Peter helpen de goederen te bezorgen. Dan kon hij meer Latijn leren en zou zijn vader blij zijn. Dat zou ze vanavond met Peter bespreken. Ze was klaar met het inladen van haar kar, keek nog een keer rond of ze niets vergeten was en liep naar de boeren. "Ik wilde even gedag zeggen en jullie bedanken voor de hulp!" De jongens omhelsden haar. "Tot snel!" zeiden ze en gingen verder met spelen.

Martha en Alreich hielden elkaars hand vast en straalden naar Alva. Alreich streelde de buik van zijn vrouw. "Grappig," verwonderde Alva zich, "dat ik tot nu toe niet eens gemerkt had dat ik zwanger was." Ze zagen er gelukkig uit. Ze waren een geweldig gezin. "Tot ziens. Tot gauw!" "Tot gauw," zeiden ze allebei glimlachend. Alva vond het een beetje vreemd. Ze dacht dat het afscheid veel ontroerender zou zijn geweest. Toen ze wegging, draaide ze zich weer om, ze stonden daar allebei nog naar haar te zwaaien, met een glimlach van oor tot oor. Toen ze met haar lege kar langs het stadhuis van Wismar liep, was er nog steeds veel commotie. Ze zag alleen soldaten en bewakers. Helaas geen Klaus Störtebeker.

Misschien waren de piraten nog in het gebouw. Gelukkig leek alles rustig, want ze hoorde geen gevecht of geschreeuw van binnenuit. Ze zouden het deze keer vast wel met elkaar kunnen vinden, de rijke raadsleden en de beruchte piraten. Alva bracht de auto naar Franz in de Böttcherstrasse. Daarna wilde ze even bij Hugo langsgaan om hem misschien wakker te maken. Peter zou zich later bij hen voegen. Ze liep langzaam naar de haven, langs smalle, hoge, rijk versierde zadeldaken.

Gelukkig was Hugo al wakker. Hij zat met zijn vader Hans op de trappen voor zijn brouwerij. Veel van zijn broers en zussen speelden tikkertje voor de brouwerij. Alva twijfelde of ze Hans wel wilde ontmoeten. Maar toen bedacht ze dat deze dag niet erger kon worden, vermande zich en ging naar de twee toe. "Nou, piratenpop!" Hans grijnsde naar haar. "Hallo Alva, leuk dat je bent gekomen." Hugo stond op en verdween de brouwerij in.

Hans zat nog steeds op de trap. Ze keken elkaar aan op ooghoogte. Hans' ogen vernauwden zich tot spleetjes en hij grijnsde steeds meer tot hij uiteindelijk knikte van herkenning. "Ik weet zeker dat je vader trots op je is, piratenpop." Alva kon niet ademen, ze spande zich van binnen, een enorme woede steeg in haar op. Ze wilde hem gewoon slaan. Ze moest het gewoon doen. Ze was zo kwaad: al die stinkende vodden, die gemene grijns, de naam en nu de verwijzing naar haar vader. Dat was te veel! Waar ging het over, waarom deed hij zo tegen haar? Haar vuist gebald haalde ze diep adem en.... kwam Hugo met brood en een gevulde doek in zijn armen en drie pullen bier in zijn hand. "Kom je?" riep hij naar Alva's rug terwijl hij langsliep. Alva draaide zich ter plekke om en rende achter hem aan door de stadspoort naar de haven.

Peter stond al te wachten op haar favoriete plekje. Hij zag er nerveus uit. Op de achtergrond waren de piratenkooien te zien. Ze waren geladen met wapens, kanonnen en proviand. De vrienden gingen zitten. Alva, zoals altijd, in het midden en Hugo verdeelde het eten dat hij had meegenomen. Ze aten en dronken in stilte. Ze keken toe hoe het licht van de ondergaande zon de haven in warm oranje baadde en het leek alsof de dag al zijn heftiek en zwaarte verloor, alsof er alleen maar lichte veren in de kratten en balen zaten. De arbeiders werden langzamer, stiller en vrolijker. Een licht briesje kabbelde over de Oostzee en voor het eerst sinds lange tijd pakten zich wolken samen aan de horizon. "Helmke is dood," zei Alva in de stilte. Beide jongens pauzeerden in hun bewegingen.

Weer stilte. “En, wat doe je nu?” wilde Hugo weten. Ze sloegen allebei een arm om haar heen. Alva genoot van het moment.

Ik ga een nieuwe deur kiezen, een van de vijf.” Hugo keek haar wezenloos aan vanaf de zijkant. “Toen beet hij in zijn kaas en bleef naar het reilen en zeilen in de haven kijken. Een kleine zwarte kat liep rustig naar Hugo toe. “Alva...” zei Peter. “...Ik moet jou ook iets vertellen. Mijn vader kwam gisteravond thuis en vertelde me over vele avonturen. Hij had het over handelsroutes en contacten. Hij wil dat ik op een dag koopman word, net als hij.” Hij sprak ongemakkelijk, angstig en hikkend. “Daarom moet ik ook Latijn leren, navigatie en aardrijkskunde, rekenen en schrijven. Hij wil dat ik hem begeleid op de volgende reis...”. Alva hield haar adem in. Weer een nieuwtje! Wanneer zou dit vreselijke nieuws eindelijk ophouden? “Je gaat op een schip, je verlaat Wismar?” Ze was zo jaloers: hij ging varen. Ze was verdrietig: hij zou niet langer bij haar zijn. Een meeuw kraaide boven hun hoofden. Niemand zei iets. Niemand durfde te slikken of zelfs maar te ademen. De kleine kat kroop met plezier langs ieders benen, een keer heen en weer. De sfeer was gespannen tot Alva aankondigde: “Ik ben blij voor je!” Hugo haalde opgelucht adem en nam een stevige hap van zijn brood. “Wat?” vroeg Peter. “Ben je niet nukkig of verdrietig of sla je me...?” “Ja, dat zou ik wel willen, eigenlijk!” Ze grijnsde naar hem, keek in zijn prachtige ogen en miste hem nu al. “Ik misgun het je niet met heel mijn hart. Ga op reis, maar je moet me beloven dat je terugkomt. En je moet me beloven dat je niet de held zult spelen! Je zult in goede gezondheid terugkeren naar Wismar. Als er piraten komen, verstop je dan!” Ze nam een slok van de bierpul. “Je moet terug naar Wismar. Ik wacht hier op je!” “Echt waar?” Peter keek hoopvol in haar ogen. Hun neuzen raakten elkaar heel dicht. Ze kon de zachte huid en zijn zachte adem bijna voelen. Hij wilde niet stoppen met naar haar te kijken. Ze genoot ervan. Het was maar een heel kort moment, maar nu wist ze dat Peter en zij bij elkaar hoorden. Alva was gelukkig, gelukkiger dan ze ooit in haar hele leven was geweest.

Peter wendde zich tot de kauwende Hugo: “En, hoe was je dag? Heb je een nieuw soort bier uitgevonden?” “Ja, ik heb vandaag iets nieuws geprobeerd. Gerookte vis.” Alva snoof. “Bah!” lachte Peter, bijna schreeuwend, “Dat meen je niet, dat kan niet lekker zijn.” “Nee, het smaakt ook niet lekker.” Hugo schudde zijn hoofd. “Het moest naar de haven en de zee smaken, ik wilde een Hanzebier maken. Uiteindelijk heb ik alles weggegooid.” “Het fruit...” zei Peter “... dat was echt een goed idee. Waarom probeer je geen ander fruit?” “Ja, of misschien zelfs kruiden,” stelde Alva voor. “Soms is er kaneel op de markt.” “Ja, precies!” bevestigde Peter. Hij haalde een zakje tevoorschijn en gaf het aan Hugo. Peter zei: “Hier zitten verschillende kruiden in. Kijk maar eens!”. Hij haalde er een klein papiertje uit en pakte het uit. Er zat een poeder in. “Laat me eens ruiken!” antwoordde Alva. “Wat is dat?” Peter antwoordde: “Het is kerrie.” Alva gaf het papiertje door aan Hugo, die erg verrast was door de aangename geur. Peter vouwde het papier op, legde het opzij en haalde er een ander uit. Het bevatte een rood poeder, dat ze allebei opsnoven. “En wat is dat?” vroeg Hugo. “Dat is ...”. Peter rook er nog eens aan. “... dat is paprikapoeder!” “Waarom heb je dit allemaal in je tas?” vroeg Alva. “Mijn vader wil dat ik dit leer. Hij wil dat ik het later herken als we op reis zijn.” Hugo knikte instemmend. Peter pakte het volgende papiertje uit en zo ging het nog een tijdje door totdat ze alle kruiden hadden doorgenomen. Het was heerlijk, iedereen had het gevoel dat ze in een andere stad waren en Hugo probeerde alles te onthouden. “Kun je iets van je reizen voor me meenemen, dan maak ik lekker bier. Dat beloof ik! Misschien kun je ook wat nieuwe hopsoorten voor me

meenemen?" zei Hugo tegen Peter. Peter lachte. "Natuurlijk doe ik dat. Ik breng je alles wat je wilt. Als je goed bier brouwt, verkoop ik je bier over de hele wereld!". "Geweldig!". Hugo was opgetogen. "Dat is een briljant plan. Dat ga ik doen!". Ze zaten op de kratten en keken naar de bedrijvigheid in de haven, genietend van de nazomer, de warme zon op hun gezichten terwijl die langzaam onderging. Ze luisterden naar de meeuwen die boven hun hoofden zongen en keken naar de katjes die over de haven verspreid lagen. Het was een heerlijke tijd, dacht Alva. De dag begon verschrikkelijk, maar het einde is zo prachtig. dacht ze na. Er ontbreekt nog één ding... en ze fronste meteen haar neus en dacht aan de stinkende, plakkerige vod van Hugo's vader die waarschijnlijk een van hem zou raken, zoals elke avond. Maar deze keer zou zij niet het slachtoffer zijn. Deze keer zou ze het niet kunnen verdragen dat die stinkende lap met kruimels en haren aan haar hoofd vastzat. Alles in haar begon te spannen, alsof ze stiekem wachtte op wat komen ging. Ze spande zich aan. Alva was al zo gespannen dat het pijn deed. Toen voelde ze eindelijk tocht, voelde dat er iemand achter haar stond, sprong op, draaide zich om en riep: "Nee! ... Niet vandaag!" en stompte iemand uit alle macht in zijn maag. Ze kon niet zien wie er voor haar stond, ze wist zeker dat het Hans was, zoals altijd. Alva voelde dat er iemand voor haar stond, maar de borst was niet zo zacht als ze had verwacht, niet zo zacht als een dikke man met overgewicht. In een oogwenk stond de tijd stil en vielen alle geluiden om haar heen stil. Haar nekharen krulden en een onaangenaam gevoel kroop in haar binnenste. Ze huiverde bij het besef dat haar vuist niet in Hans's ingewanden verdween, maar er letterlijk vanaf stuitte. Ze hoorde een lage, gesmoorde kreun. Alva durfde haar ogen nauwelijks op te heffen. De man die voor haar stond was minstens even groot als Hugo's vader, alleen veel steviger.

En hij had geen vochtige lap in zijn handen. Zijn ene hand rustte op het uiteinde van zijn zwaard, dat hij aan zijn riem droeg. De andere was tot een vuist gebald. Alva stond verstijfd en durfde zich niet te bewegen. Ergens hoopte ze dat het allemaal maar een droom was of dat ze onzichtbaar was. Ze wilde ter plekke in het niets verdwijnen. Onder zijn opgerolde mouwen kwamen zeer gespierde armen tevoorschijn, gebruind en bedekt met fijne littekens. Alva hield haar hoofd naar beneden, bevroren, met haar vuist in de maag van een vreemde man. Ze zag zijn vuist ontspannen en heel langzaam overgaan in haar gespannen vuist in zijn buik. De grote, gebruinde, sterke hand lag zachtjes op haar kleine, die in steen was veranderd. Alva schaamde zich. Ze schaamde zich. Met vernauwde ogen verzamelde ze al haar moed. Toen hief ze langzaam haar hoofd genoeg op om te beseffen dat de man voor haar niet Hans was! Hij stond daar met een zwaard en zwarte, versleten laarzen, in een geel hemd, een beige mantel en een rood vest! Oh nee, dacht Alva, haar blik ging steeds hoger tot ze het gezicht herkende. Ze keek in een heel vriendelijk, glimlachend gezicht. Op het moment dat hun ogen elkaar ontmoetten, pupil in pupil, werd Alva als door de bliksem getroffen. Alles in haar lichaam schokte: van het puntje van haar voet tot de laatste zenuw in haar hersenen. Ze schrok en had het gevoel dat ze ging flauwvallen. Zou het waar zijn? Ja! Ze wist het zeker! Nu wist ze het: dit was de naakte waarheid. Ze keek in de ogen van haar vader! Ze keek in zijn ogen en herkende meteen een onvoorwaardelijke liefde. Tranen welden op in haar ogen. Wat een waanzinnige dag! Een behaaglijke warmte verspreidde zich door haar heen, als een onzichtbare omhelzing, ze was onuitsprekelijk gelukkig. Dit was Klaus Störtebeker die voor haar stond. Klaus Störtebeker was haar vader! Was dat mogelijk? Hij grijnsde en ze kreeg kippenvel. Zachtjes en voorzichtig haalde hij haar hand van zijn buik. Hij opende hem en

legde hem op zijn hart. En op dat moment besepte ze dat hij heel goed wist dat Alva zijn dochter was. Ze kon zijn hartslag voelen. Heel langzaam werd ze zich weer bewust van haar omgeving. Hans stond achter haar vader, hij had vandaag geen doekje in zijn hand. Hij snotterde en veegde zijn druipneus af met de rug van zijn hand. Zijn ogen waren vochtig en hij zag er vreselijk gelukkig uit. Had hij dat al die tijd geweten? Hugo stond rechts van hem met een zwarte knuffelkat in zijn armen. Zijn blik bleef rusten op het bolletje vacht. Aan de andere kant stonden Georg en Maria, die elkaar allebei vasthielden en Alva aankeken. Alva begreep meteen dat Georg zijn vader niet had herkend. Was er geen oogcontact? En vlak naast hem: Peter! Alva kon niet begrijpen wat Peter voelde. Iedereen behalve Hugo had gezien wat er was gebeurd. Toen ze besepte hoe grotesk de situatie eruit moest zien, deed ze een stap achteruit en fluisterde: "Het spijt me," zonder haar ogen van zijn blauwe ogen af te houden. "Het is al goed," fluisterde hij terug. Hij glimlachte zo liefdevol dat je zijn witte tanden kon zien. Klaus Störtebeker was haar vader! Klaus Störtebeker had haar moeders hart gebroken en haar vervolgens met haar kinderen verlaten om een Likedeeler te worden! Wat zeiden de mensen? Klaus Störtebeker en zijn piraten hadden het leven van veel mensen gered en het leven van veel anderen verwoest. Een miljoen dingen gonsden rond in Alva's hoofd, ze hoorde Helmke's stem: "Je hebt zeewater in plaats van bloed in je aderen!" Het verlangen kroop in haar ingewanden en klampte zich met zijn scherpe klauwen steeds dieper in haar vlees vast. In haar vaders blauwe ogen zag ze de ruwe, koele zee, avontuur en vrijheid en onbegrensde mogelijkheden. En ze voelde dat hij juist handelde. Het was goed om je over te geven aan de aantrekkingskracht van de zee die je blote voeten streelde en je het hof maakte om met haar mee te gaan. Toen Klaus Störtebeker bewoog om langzaam en onmerkbaar in zijn zak naar iets te zoeken, liet Alva hem los en deed nog een stap achteruit. Ze wilde hem helemaal zien. Hij was groot, gespierd en sterk, dapper en zelfverzekerd. Ze glimlachten allebei naar elkaar. Ongemerkt haalde hij een klein zakje uit zijn heuptasje. Hij haalde er een munt uit, een grote, gouden munt. Klaus nam Alva bij de hand en keek haar diep in de ogen. Hij keek blij terwijl hij haar dicht tegen zich aan trok en in haar oor fluisterde: "Verraad jezelf niet! En zorg goed voor jezelf, beloof me dat je altijd naar je hart zult luisteren, niemand mag over je heersen!" En na een korte pauze, met vochtige ogen: "Ik hou heel veel van je!" Op hetzelfde moment drukte hij heel voorzichtig en zonder veel omhaal de munt in haar hand. Alva sloot onmiddellijk haar hand eromheen en hoopte dat niemand haar zou zien. Toen draaide hij zich abrupt om en begon verder te lopen zonder zich om te draaien. Achter hem volgden zijn metgezellen, die intussen door de stadspoort waren gekomen en samen met de stadsvaders op weg waren naar de piratenschepen. De piraten gingen aan boord van hun schepen. Het duurde even voordat ze allemaal aan boord waren en de laatste goederen waren opgeborgen. Alva stond daar en keek om, sprakeloos. Ze was verlamd. Ze was zo gelukkig. Hoe kon het dat je zo verdrietig bent dat je niet meer wilt leven en een paar uur later zo blij bent dat je de hele wereld wilt omhelzen? Het leven was al gek. Veel mensen hadden zich verzameld bij de haven om afscheid te nemen van de gebroeders Vitalien. Ze wensten hen veel succes in hun strijd tegen de Denen. Plotseling realiseerde Alva zich dat Georg en Maria naar haar toe kwamen. Georg stond voor haar en blokkeerde haar zicht op de raderen. "Is het waar?" vroeg Alva terwijl ze naar haar oudere broer keek. "Is het waar dat Störtebeker in Wismar nooit gearresteerd wordt, dat hij hier altijd welkom is en zijn gestolen waar op de markt kan verkopen, dat hij nu waarschijnlijk vaker in Wismar aankomt?" "Ja, dat klopt," zei Georg

vriendelijk.

“Hij zal nooit in Wismar gearresteerd worden. Hij hoort nu bij ons. Hij is hier geboren. Hij zal hier altijd een thuis vinden en hij kan zijn goederen hier verkopen, op de markt of via de handelskraampjes van Wismar. Of hij kan iemand vinden die dat voor hem doet.”

Georg knipoogde lachend naar haar. Alva vroeg zich af of Georg wist dat Klaus Störtebeker haar vader was, maar ze durfde het hem hier niet te vragen, in het bijzijn van al deze mensen. Daar was later wel tijd voor. Bovendien had ze het beloofd. Onder geen beding wilde ze zichzelf of haar broer in gevaar brengen. Als iemand erachter kwam dat Klaus Störtebeker van iemand hield, konden ze potentiële gijzelaars worden. Dat zou een hefboom kunnen zijn tegen Störtebeker en het leven van haar en Georg in gevaar kunnen brengen. Alva keek naar haar broer. Van de zijkant leek hij echt op Störtebeker. Ze was zo trots. “Nu heb ik ook een geweldige familie!” dacht ze bij zichzelf en ze kneep haar munt in haar hand. Ongemerkt liet ze de munt in haar buidel rond haar middel glijden. Alva ging weer op de krat zitten. Peter en Hugo deden hetzelfde. Georg haalde nog een paar zakken en ging met Maria naast hen zitten. Ze namen Alva mee en brachten haar in hun midden. Georg sloeg een arm om zijn kleine zusje heen. Maria vroeg Alva naar haar dag. Ze wilde weten of alles goed met haar was. Alva keek naar de radertjes en probeerde het rode vest te herkennen. Toen herinnerde ze zich dat het Maria was geweest die haar vanmorgen had aangespoord om naar de markt te gaan, die haar had aangespoord om door te gaan en haar weg te vervolgen, ook al had ze daar absoluut geen kracht voor gevoeld. Als ze vanochtend niet met de kar naar de markt was gegaan, zou ze hier nu niet zitten en haar vader missen. Het was vreemd, het kon niet zo zijn dat Maria wist dat deze dag zo zou verlopen. Het was vreemd dat Maria echt wilde dat Alva naar de markt ging. Ze was goed. Maria was een goede vrouw en ze stond Georg en Maria toe om samen te zijn. Maria had goede instincten en haar hart zat op de juiste plaats. Maria sloeg haar arm om Alva heen alsof ze haar gedachten had gehoord. Het meisje omhelsde haar stevig. Maria beantwoordde haar omhelzing en trok Peter er ook bij. “Dank je wel!” zei Alva. “Bedankt dat jullie er zijn!” en ze keken allemaal in de richting van de haven waar de piraten op het punt stonden hun trossen los te gooien. “We hebben jullie allebei iets te vertellen, of beter gezegd, iets te vragen.” Georg stond op, ging voor Alva staan en trok haar overeind. “Dus...” peinsde hij, “...waar kunnen we het beste beginnen?” Maria gaf hem een klap op zijn dij met de vlakke kant van haar hand.

“Ga door!” Ze rolde met haar ogen. Alva glimlachte vragend naar hem. “Wat is er?” vroeg ze aarzelend. Georg krabde aan zijn blonde haar en begon nadenkend. “Je kent die vriendelijke boerenfamilie van de markt tegenover Helmke's kraam. Bij het woord Helmke verloor zijn stem aan kracht en Alva's ogen welden meteen op van de tranen. Ze knikte en Georg keek in de richting van de stadsmuur op zoek naar hulp. Alva volgde zijn blik en herkende onmiddellijk Alreich en zijn gezin. Ze zaten allemaal op hun grote karren, hun oude paard Trudi ingespannen, klaar om naar huis te gaan. Bruno zwaaide opgewonden naar haar. Bij het zien van de jongen verspreidde zich een behaaglijke warmte door haar heen. “Ik moet je vertellen...” ging Georg verder. “Martha is onze tante, ze is de zus van onze moeder. Maria en ik wilden je vragen of je een tijdje bij hen op het platteland zou willen wonen.” Alva was sprakeloos. “Je kunt toch niet terug naar onze kamer!” ging Georg verder. “Waarom niet?” wilde Alva weten. Georg beet op zijn lip, sloeg toen zijn ogen neer en kreunde. Helaas heb je vanmorgen de deur van de varkensstal niet goed dichtgedaan...” Alva wilde protesteren, maar liet toen haar beide schouders zakken. Maria

pakte haar hand en kneep er stevig in. Georg pakte haar bij beide schouders en schudde haar zachtjes. Nu kon Alva zien dat hij grijsde. "Hoe dan ook, het varken greep zijn kans en verwoestte de binnentuin volledig, sleepte de was het vuil in, joeg de kippen de stuipen op het lijf en joeg ze weg, at al hun granen op en ging toen verder met zijn kattenkwaad in de met kaarsen verlichte keuken van Gustav en Gustje." Maria ging verder: "Je broer heeft het meeste al opgelost, alleen Gustje en Gustav zijn nog een beetje van slag, hun werkplaats is tenslotte helemaal verwoest." Alva schrok en haar ogen verwijdden zich. Georg zag de schok van zijn zus en probeerde haar te kalmeren: "Ik heb ze afbetaald met het geld van onze zeilboot. Eigenlijk wilde ik je het geld nu geven als je je eigen weg gaat. Nu moet je weer op zoek naar werk." Alva keek over de schouders van haar broer naar de zee. Ze miste haar bootje en toch voelde ze meteen met absolute zekerheid dat ze op een dag een nieuw bootje zou hebben. Georg zwaaide naar de stadsmuur. Alreich sprong van de koetsiersstoel. Hij kwam voor Alva staan: breedbenig en sterk, maar met een hartelijke blik. Hij stak een gesloten vuist naar haar uit. Hun ogen raakten elkaar kort en ze voelde de warmte in haar hart. "Dit is wat we je geven!" Hij opende zijn vuist. Ze keek erin en herkende zaadjes. Heel veel goudsbloemzaadjes! Hij herhaalde: "We geven je deze voor een nieuwe start en nog veel meer. Ik wil dat je hier een klein bedje met bloemen en geneeskrachtige planten plant. We hebben iemand nodig die van het werk houdt en de weg weet." Alva bloosde. "Die verkopen we dan aan dokters en ziekenhuizen op de markt in Wismar!" Alva keek neer op Maria, die stijf naar de zee keek bij het horen van het woord "ziekenhuizen". "Je kunt er geneeskrachtige zalven en tincturen van maken om zieke mensen te genezen." Hij legde zijn hand op haar schouder. "Dat zal je taak zijn. Dit en vele andere, als je wilt." En omdat Alva niet bewoog, voegde hij eraan toe: "Als je naar onze boerderij wilt komen en bij ons in Hornstorf wilt wonen. Je krijgt je eigen kamer, je eigen bed en elke dag iets te eten. In ruil vragen we je om ons te helpen met het werk. Natuurlijk kun je, zodra we naar de markt gaan, met ons mee naar Wismar en je vrienden en Georg bezoeken!" Alva was duizelig van geluk. Ze was zo gelukkig en dankbaar. Helmke had zo gelijk gehad: het klopte allemaal op de een of andere manier. Ze had het gevonden, haar deur naar een nieuw leven, naar een ander leven. Ze besloot dat het de vijfde deur was waar ze doorheen zou gaan. "Nou, wat zeg je ervan?" Alva draaide zich naar haar broer. Wat een plaatje: de drie radertjes achter hem en de zon die langzaam onderging in het westen!

Georg stond daar met de zon achter zich en keek ongelooflijk trots. Hij was niet alleen trots, maar ook heel gelukkig. "En als je genoeg geld bij elkaar hebt, kun je je eigen zeilbootje kopen. Misschien ben je op een dag de eerste vrouw die op een raderboot vaart en handel drijft met andere Hanzesteden." Hij keek opvallend naar Peter, die zijn armen over elkaar sloeg, grijsde en probeerde er heel volwassen uit te zien. Georg pakte Alva's handen en trok haar dicht tegen zich aan. "Blijf dromen, Alva, we zijn heel trots op je." Een klein jongetje piepte vanuit de koets. "Alvaaaa!" riep Anselm nu. Alva zwaaide terug en herkende de kleurrijke grote kist, een mand met Helmke's kippen erin, het grote bed, de tafel en de stoelen. Alva draaide zich weer om naar haar broer. Fronsend schudde ze geamuseerd haar hoofd. Georg grijsde terug. "Dus, wat zeg je ervan? Wil je een boerenleven?" Alva keek naar de radertjes op zee. Ze wist wat ze wilde, dat had ze al geweten toen Georg het haar voor het eerst had gevraagd. "Ja, ja, dat wil ik!" En ze dacht: "Nu heb ik hem geopend, mijn vijfde deur." De zon scheen en baadde de haven in een oranje licht; het was een glorieuze nazomeravond. De geur van gerookte vis, hout en teer

kwam uit het havenbassin en een licht briesje waaide van west naar noordoost. Aan de horizon waren de silhouetten te zien van drie zwaar beladen koggen waarop Klaus Störtebeker richting Stockholm voer.

Vertaald met DeepL.com (Pro-versie)